

Wójt Gminy Nur

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
FRAGMENTÓW 15 OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH W GMINIE NUR**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.
e-mail: przestrzen@poczta.fm
autor prognozy: mgr. inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser

Warszawa, grudzień 2024 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	2
3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	6
4. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	6
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	11
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	11
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	12
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY. 13	13
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	14
9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu.....	14
9.2. Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu	15
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY.....	18
10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska.....	18
10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu	25
10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę, florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze.....	36
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – podsumowanie analiz.....	39
10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne.....	44
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz	46
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	47
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE.....	47
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	48

Załącz. 1. Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **fragmentów 15 obrębów geodezyjnych w gminie Nur** (opracowywanego na podstawie uchwały Nr XL/278/2023 Rady Gminy Nur z dnia 22 listopada 2023 r.), nazywanego dalej Planem, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu realizacji ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez autora spełniającego wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Załącznik nr 1. Oświadczenie autora o spełnianiu wymagań), zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.90.2024.JD z dn. 28 maja 2024 r.). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowi Mazowieckiej nie przedstawił swoich wymagań.

Ustalenia Planu były uzgadniane na bieżąco z autorem prognozy oddziaływania na środowisko tak, aby w miarę możliwości zastosować najbardziej korzystne dla środowiska i ludzi rozwiązania.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów 15 obrębów geodezyjnych w gminie Nur, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami. W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie inwentaryzacji terenowych i dostępnych materiałów:

- Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 48/24 z dnia 26 marca 2024 r.;
- dane dostępne na stronach internetowych (<http://www.pgi.gov.pl/>, <http://www.gios.gov.pl/>, <https://www.gdos.gov.pl/>, <https://bdl.lasy.gov.pl/>, <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>, <http://www.mwkgz.pl/>);
- dane Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane z Urzędu Gminy Nur;
- Gminna Ewidencja Zabytków gminy Nur, zaopiniowana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie pismem DO.5133.10.2012 z dnia 17 września 2012 r.;
- Mapa geośrodowiskowa Polski (II) – plansza A i B, ark. Czyżew, Małkinia Górna, Sterdyń, 1: 50 000, PIG, 2017-2019 r.;
- Mapa hydrogeologiczna Polski, ark. Czyżew, Małkinia Górna, Sterdyń, 1: 50 000, PIG, 2017 r.;
- Mapa litogenetyczna Polski, ark. Czyżew, Małkinia Górna, Sterdyń, 1: 50 000, PIG, 2008 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Nur – Etap II przyjęty uchwałą Nr IX/65/19 Rady Gminy Nur z dnia 16 września 2019 r. wraz z Rozstrzygnięciem nadzorczym Nr WNP-I.4131.175.2019.JF Wojewody Mazowieckiego z dnia 22 października 2019 r. oraz uchwałą Nr XXVIII/193/22 Rady Gminy Nur z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nur – Etap II, a także z prognozami oddziaływania na środowisko;

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Nur – Etap II (tereny rolne) przyjęty uchwałą Nr XV/100/20 Rady Gminy Nur z dnia 14 maja 2020 r. wraz z Rozstrzygnięciem nadzorczym Nr WNP-I.4131.94.2020.JF Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 czerwca 2020 r. oraz z uchwałą Nr XXVIII/194/22 Rady Gminy Nur z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nur – Etap II (tereny rolne);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r.;
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. ze zmianą Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 2 sierpnia 2016 r.);
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r.);
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018 r.;
- Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu - uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r., zmieniona uchwałą Nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r.;
- Program ochrony środowiska dla gminy Nur na lata 2016 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2025, 2015 r.;
- Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023–2027 z perspektywą do roku 2030 – uchwała nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. (M.P. 2023 r. poz. 1119)
- Planu przeciwdziałania skutkom suszy – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1615);
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – Raport wojewódzki za rok (od 2015 do 2023), 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r.;
- Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku 2020, 2021 r.;
- Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu (aktualizacja 2024 r.);
- Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska (aktualizacja 2024 r.);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nur przyjęte uchwałą Nr XXXVI/173/10 Rady Gminy Nur z dnia 6 października 2010 r. oraz zmienione uchwałami: Nr XXXIII/202/2014 Rady Gminy Nur z dnia 9 października 2014 r. i Nr XXXVIII/261/23 Rady Gminy Nur z dnia 14 lipca 2023 r. wraz z Prognozami oddziaływania na środowisko;
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark Czyżew, Małkinia Górna, Sterdyń, 1: 50 000, 1995, 2002, PIG;
- Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (ze zmianą z dnia 26 kwietnia 2022 r.)
- Uchwała Nr 121/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego;
- Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, zmienione rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2007 r.;

- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska (PLH140011);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB 140001, zmienione Zarządzeniem z dnia 2 sierpnia 2026 r.;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011;
- zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>).

Należy podkreślić, iż plan miejscowy jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie (ale nie wywołuje obowiązku realizacji tego zagospodarowania). Nie przedstawia on ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, tylko możliwe kierunki, określając przeznaczenie oraz progowe parametry i wskaźniki, których zakres został uregulowany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu ocena regulacji planu miejscowego dotyczy kierunków procesów, które mogą zajść pod wpływem realizacji ustaleń tego planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które zajdą. W planie miejscowym poza przeznaczeniem terenów, określone są również ogólne zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Brak jest jednak szczegółowych wytycznych o konkretnych inwestycjach czy możliwych do zastosowania w nich technologiach. Ocena wpływu realizacji ustaleń planu miejscowego może więc odnosić się jedynie do ustaleń tego planu, nie zaś faktycznie planowanych w jego obszarze przedsięwzięć. W prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania terenów wg reguł określonych w analizowanym dokumencie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska – najgorszy scenariusz). Prognoza obejmuje obszar Planu oraz tereny, na które będą miały wpływ ustalenia sporządzanego dokumentu.

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innych ustaw, nie regulują metod analizy ustaleń planu miejscowego. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego. Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie realizacji ustaleń Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ realizacji tych ustaleń na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 lub innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano w zależności od możliwości natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu realizacji ustaleń Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska) i spójność z innymi obszarami, w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru. W prognozie nie analizowano natomiast wpływu realizacji inwestycji, które zostały zaplanowane w obowiązujących planach miejscowych (plany te są aktami prawa miejscowego). Oddziaływanie realizacji ustaleń tych planów było analizowane w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych na etapie sporządzania tych dokumentów. Uwzględniono natomiast oddziaływanie skumulowane planowanych inwestycji.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem jest ustalenie rozwiązań łagodzących - ograniczających i zapobiegających (etap ten został zrealizowany w fazie projektowej, przy współpracy autorów Planu i prognozy, a dostępne środki łagodzące wprowadzono do ustaleń Planu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal występuje drugim krokiem jest zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie Planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na cele ochrony

obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny – o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga ona uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza zawiera rysunki określające przewidywane kierunki zmian w obszarze Planu, wskazując tereny, w obrębie których nie zajądą zasadnicze przekształcenia stanu i funkcjonowania środowiska w związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu (tereny istniejącej i planowanej w obowiązujących aktach prawa miejscowego zabudowy i dróg) oraz tereny, w obrębie których przewiduje się takie zmiany. Wyznaczono obszary, gdzie przewiduje się umiarkowane lub istotne negatywne oddziaływanie Planu na środowisko.

Opracowując prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 82)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 604 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10)

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1690 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wójt gminy, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie gminy uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym w szczególności zmianę obowiązujących w prawie miejscowym planowanych zasad zagospodarowania obszarów opracowania, a także określenie regulacji dotyczących kształtowania przestrzeni. W Planie zaadaptowano tereny istniejącej zabudowy oraz wyznaczono nowe tereny zabudowy, w stosunku do istniejącego prawa miejscowego, w rejonach gminy z dostępem do istniejącego układu dróg publicznych oraz w większości z dostępem do sieci i urządzeń infrastruktury technicznej – wodociągów i elektroenergetyki. W obszarze Planu znaczący udział mają tereny zabudowy związane z gospodarką rolną, zaś nieco mniejszy tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. Prawie połowę powierzchni obszaru Planu stanowią zaplanowane tereny elektrowni słonecznych. W obrębie dotychczas wyznaczonych w prawie miejscowym terenów zabudowy zaplanowano miejscowo zmianę funkcji.

Ponadto w Planie przewidziano teren lasu dotychczas wykorzystywany rolniczo oraz zaplanowano poszerzenie istniejących dróg publicznych.

W Planie określono:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki zabudowy;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz kształtowania krajobrazu, w tym wskazano fragment krajobrazu priorytetowego ustalony w Audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego (2024 r.);
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym wskazano obowiązek przestrzegania rygorów ochrony przyrody w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, ustalono: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zakazano lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zasady ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, ochrony przed hałasem, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym i inne zasady ochrony zdrowia ludzi, zasady ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu, w tym zakaz likwidowania zadrzewień przydrożnych i nadwodnych;

- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych i wskazano fragment stanowiska archeologicznego ujętego w rejestrze zabytków;
- zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości;
- minimalne powierzchnie nowo wydzielonych działek budowlanych;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, w tym ustalenia z zakresu:
 - zaopatrzenia w wodę
 - odprowadzania i oczyszczania ścieków
 - usuwania odpadów stałych
 - zaopatrzenia w energię elektryczną
 - zaopatrzenia w gaz
 - zaopatrzenia w ciepło
 - telekomunikacji.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza tereny:

MNW - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, gdzie przeznaczeniem uzupełniającym są usługi z wykluczeniem handlu wielkopowierzchniowego (tereny MNW stanowią 5,2% powierzchni obszaru Planu);

MNW-U - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, z wykluczeniem usług handlu wielkopowierzchniowego (tereny MNW-U stanowią 11,4% powierzchni obszaru Planu);

PEF - elektrowni słonecznych (tereny PEF stanowią 46,4% powierzchni obszaru Planu);

KDG - dróg głównych;

KDZ - dróg zbiorczych;

KDL - dróg lokalnych;

KDD - dróg dojazdowych;

KR - komunikacji drogowej wewnętrznej (tereny dróg i komunikacji drogowej wewnętrznej stanowią 4,5% powierzchni obszaru Planu);

RZM - zabudowy zagrodowej (tereny RZM stanowią 29,7% powierzchni obszaru Planu);

RZP - produkcji w gospodarstwach rolnych hodowlanych, ogrodniczych (tereny RZP stanowią 1,9% powierzchni obszaru Planu);

L - lasu (teren L stanowi 1% powierzchni obszaru Planu).

Na załączniku graficznym Planu wyznaczono m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy określające obszar tzw. ruchu budowlanego dla budynków, strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, pasy technologiczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, pas technologiczny napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia oraz strefy ochrony akustycznej. Ponadto informacyjnie na załączniku graficznym Planu oznaczono tereny położone w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, fragment stanowiska archeologicznego ujętego w rejestrze zabytków, numery stanowisk archeologicznych w siatce Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP), osie napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższego i średniego napięcia, a także granice krajobrazu priorytetowego wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego (2024 r.).

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska, należy opracować w projekcie Planu na podstawie wytycznych określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (uwzględniając art. 67 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw). Dla gminy Nur ww. Studium zostało zatwierdzone uchwałą Nr XXXVI/173/10 Rady Gminy Nur z dnia 6 października 2010 r. a następnie zmienione uchwałami: Nr XXXIII/202/2014 Rady Gminy Nur z dnia 9 października 2014 r. i Nr XXXVIII/261/23 Rady Gminy Nur z dnia 14 lipca 2023 r. W trakcie procedury sporządzania Studium i jego zmian, dla ww. dokumentu uzyskano pozytywne opinie właściwych organów ochrony środowiska.

W obowiązującym Studium wyodrębniono tereny przeznaczone do zabudowy i zainwestowania oraz tereny otwarte. Ustalono, iż na etapie opracowania planów miejscowych możliwa jest korekta granic poszczególnych terenów przeznaczonych do zabudowy i zainwestowania. Ponadto możliwe jest zmniejszenie powierzchni terenów wyznaczonych do zabudowy i zainwestowania oraz pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu rolnym lub leśnym.

Ustalono również, iż określone w Studium przeznaczenie terenów należy rozumieć jako podstawowe (wiodące). Poza przeznaczeniem wiodącym dopuszczono również wydzielanie m.in. terenów dla lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, zieleni i innych inwestycji celu publicznego, a także wydzielanie terenów pod usługi lub nieuciążliwą produkcję w ramach terenów o innej funkcji wiodącej, o ile nie spowoduje to powstania uciążliwości dla terenów sąsiednich, zwłaszcza podlegających ochronie.

W obrębie granic analizowanego Planu wyznaczono w Studium gminy Nur następujące tereny:

RM - zabudowy zagrodowej - obejmują tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem lokalizacji nieuciążliwych usług podstawowych i drobnego rzemiosła. Ponadto możliwa jest tu lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, zabudowy związanej z agroturystyką i rekreacją indywidualną, jak i adaptacja dla tych funkcji istniejącej zabudowy zagrodowej.

W Planie w tych obszarach wyznaczono tereny zabudowy zagrodowej.

MN - zabudowy mieszkaniowej - obejmują głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z występującymi pojedynczo terenami zabudowa zagrodowej, które mogą być zachowane lub adaptowane na potrzeby zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, rekreacji indywidualnej, agroturystyki. Na terenach tych dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych usług podstawowych (głównie w parterach budynków) oraz zabudowy związanej z rekreacją indywidualną.

W Planie w tych obszarach wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.

RMU - zabudowy zagrodowej i usług nieuciążliwych - obejmują tereny zabudowy zagrodowej i usługowej, gdzie funkcją dominującą powinna być zabudowa zagrodowa, a usługi powinny pełnić funkcję uzupełniającą. W ramach tych terenów możliwa jest także lokalizacja wolnostojącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkalno-usługowej i usługowej oraz zabudowy związanej z agroturystyką i rekreacją indywidualną lub adaptacja dla tych funkcji istniejącej zabudowy zagrodowej. Dozwolonymi rodzajami usług są usługi nieuciążliwe.

W Planie w tym obszarze wyznaczono teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług.

MNU - zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych - obejmują tereny przeznaczone dla wolnostojącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, usług nieuciążliwych. Dopuszcza się tu zachowanie zabudowy zagrodowej. Funkcją dominującą powinna pełnić zabudowa mieszkaniowa, a usługi funkcję uzupełniającą i towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej. Na terenach tych przewiduje się lokalizację wyłącznie usług nieuciążliwych, służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb ludności.

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług.

UM - usług i zabudowy mieszkaniowej - obejmują tereny przeznaczone dla usług nieuciążliwych, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zabudowy mieszkaniowej, jedno lub wielorodzinnej, lub budynków zamieszkania zbiorowego. Na terenach UM funkcję dominującą określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Tereny UM wyznaczone zostały między innymi na terenach zamkniętych szkół.

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług.

ES - lokalizacji elektrowni słonecznej o mocy przekraczającej 500 kW oraz strefy ochronnej od tych urządzeń, związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - obejmują, użytkowane dotychczas głównie rolniczo, tereny przeznaczone pod lokalizację instalacji wraz z niezbędną infrastrukturą, związaną z pozyskiwaniem energii odnawialnych – energii

słonecznej. Zakazuje się na tym terenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z innych źródeł energii odnawialnych, niż energia słoneczna.

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny elektrowni słonecznych.

Rolne - obejmują tereny przeznaczone na cele gospodarki rolnej: istniejące tereny rolne, łąki i pastwiska oraz nieużytki. Zabudowa siedliskowa (zagrodowa) na terenach rolnych dopuszczona jest wyłącznie na obszarze gospodarstw o powierzchni co najmniej 3 ha bez istniejącego siedliska, których grunty w całości położone są poza terenami wyznaczonymi pod zabudowę siedliskową (zagrodową) lub mieszkaniową. Na terenach rolnych dopuszcza się realizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych, urządzeń melioracyjnych, niezbędnych sieci uzbrojenia technicznego oraz możliwość zachowania i remontu istniejących obiektów budowlanych.

W Planie w tym obszarze wyznaczono teren zabudowy zagrodowej (zastosowano w tym wypadku wskazaną w Studium możliwość korekty granic poszczególnych terenów).

Rolne z możliwością wprowadzenia zabudowy związanej z gospodarką rolną - obejmują arealy przeznaczone na cele gospodarki rolnej, przy czym dopuszcza się również wprowadzenie zabudowy, wyłącznie związanej bezpośrednio z gospodarką rolną, takie jak: obory, chlewnie, kurniki, stodoły, wiaty, garaże, czy inne budynki lub obiekty inwentarskie. Zakazuje się lokalizowania zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy produkcyjnej, która choć mogłaby być towarzyszącą zabudowie rolnej nie stanowi warunku koniecznego do prowadzenia gospodarki polowej.

W Planie w tym obszarze wyznaczono tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

Rolne z możliwością wprowadzenia zalesień - obejmują tereny przeznaczone na cele gospodarki rolnej, na których dopuszcza się wprowadzenie zalesień. Tereny te są wyłączone z zabudowy.

W Planie w tym obszarze wyznaczono teren lasu.

Ponadto w przedmiotowym Studium ustalono wybrane wskaźniki urbanistyczne, takie jak minimalna powierzchnia działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalna wysokość zabudowy.

W przypadku minimalnej powierzchni biologicznie czynnej ustalono m.in. następujące wartości:

- dla zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej: 40% poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody (obszar Planu znajduje się poza tymi obszarami),
- dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, usługowo-mieszkaniowej, usług - 25%,
- dla terenów rolnych z możliwością wprowadzenia zabudowy związanej z gospodarką rolną - minimum 70%.

W przypadku zabudowy ustalono dopuszczalną wysokość nowo powstającej zabudowy na 10 m (2 kondygnacje). Na terenach usług publicznych, usługowo-mieszkaniowych (UM), zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenach wokół skrzyżowania drogi krajowej nr 63 z drogą wojewódzką nr 694, terenach mieszkaniowo-usługowych związanych z działalnością parafii w Zuzeli oraz budynków inwentarskich lokalizowanych na „terenach rolnych z możliwością wprowadzenia zabudowy związanej z gospodarką rolną” umożliwiono, w razie wpłynięcia takich wniosków, ustalenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego większej dopuszczalnej wysokości dla nowo powstających budynków - 12 m (3 kondygnacje).

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 67 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw plan miejscowy nie może być sprzeczny z ustaleniami Studium, za wyjątkiem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz ich stref ochronnych. Analizując powyższe ustalenia kierunkowe Studium, a także inne uwarunkowania takie jak istniejący stan zagospodarowania i użytkowania gruntów, należy stwierdzić, że projekt Planu (scharakteryzowany w rozdziałach 5 i 9.2.) nie narusza ustaleń Studium.

Wyrys ze Studium znajduje się na załączniku graficznym Planu.

Dla ww. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nur i jego zmian zostały sporządzone prognozy oddziaływania na środowisko. W powyższych dokumentach stwierdzono, że ustalenia Studium i jego zmian adaptują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu regionalnym (które to cele uwzględniają z kolei cele ustanowione na szczeblu krajowym,

międzynarodowym, wspólnotowym). W prognozie ustalono, że nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń kierunkowych Studium i jego zmian na środowisko, w tym w szczególności na istniejące w rejonie gminy formy ochrony przyrody.

W niniejszej prognozie zostały również uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z obszarem analizowanego Planu (stanowiących obowiązujące prawo miejscowe w obrębie sporządzanego Planu i w jego sąsiedztwie):

- prognoza oddziaływania na środowisko **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nur – Etap II** przyjętego uchwałą Nr IX/65/19 Rady Gminy Nur z dnia 16 września 2019 r. i zmienionego uchwałą Nr XXVIII/193/22 Rady Gminy Nur z dnia 30 marca 2022 r. W obrębie tego planu położone są fragmenty kilkunastu obszarów obecnie opracowywanego Planu. Plan ten w ich obrębie wytyczał tereny oznaczone symbolami: **RM, MN, MN/U, PU, E, ZL, R/ZL, R/WS**;
- prognoza oddziaływania na środowisko do **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nur – Etap II (tereny rolne)** przyjętego uchwałą Nr XV/100/20 Rady Gminy Nur z dnia 14 maja 2020 r. i zmienionego uchwałą Nr XXVIII/194/22 Rady Gminy Nur z dnia 30 marca 2022 r. W obrębie tego planu również położone są fragmenty kilkunastu obszarów obecnie opracowywanego Planu. Plan ten w ich obrębie wytyczał tereny rolne oznaczone symbolem: **R**.

Podsumowując, w obowiązujących obecnie na obszarze sporządzanego aktu prawa lokalnego planach miejscowych, wyznaczono tereny o następującym przeznaczeniu:

- **RM** - przeznaczone dla zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usług z zakresu agroturystyki oraz rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących budynków usług, drobnego rzemiosła, mieszkaniowych jednorodzinnych i rekreacji indywidualnej;
- **MN** - przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy rekreacji indywidualnej oraz rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących usług nieuciążliwych i drobnego rzemiosła, zabudowy zagrodowej, zabudowy rekreacji indywidualnej;
- **MN/U** – przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (stanowiącej co najmniej 50% powierzchni użytkowej budynku lub powierzchni działki budowlanej) oraz usług nieuciążliwych (stanowiących maksymalnie 50% powierzchni użytkowej budynku lub powierzchni działki budowlanej) z dopuszczeniem rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej oraz usług i drobnego rzemiosła;
- **PU** – przeznaczone na cele produkcyjne, magazynowo-składowe i usługowe;
- **E** - przeznaczone dla elektroenergetycznej infrastruktury technicznej;
- **ZL** - przeznaczone na cele gospodarki leśnej z zakazem zabudowy;
- **R/ZL** – przeznaczone na cele gospodarki rolnej z dopuszczeniem wprowadzenia zalesień i z zakazem zabudowy;
- **R/WS** – przeznaczone na cele gospodarki rolnej i dla wód powierzchniowych z zakazem zabudowy;
- **R** – przeznaczone na cele gospodarki rolnej z zakazem zabudowy, za wyjątkiem nadbudowy, rozbudowy, odbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej oraz lokalizowania zabudowy zagrodowej na obszarach z ustaloną nieprzekraczalną linią zabudowy wyłącznie dla gospodarstw o powierzchni co najmniej 3 ha bez istniejącego siedliska;
- komunikacji.

Na rysunku niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wskazano tereny, których sposób zagospodarowania i użytkowania nie ulegnie zmianie w stosunku do stanu istniejącego oraz tereny, które dotychczas były przeznaczone pod różne formy zabudowy i komunikacji. Tereny te stanowią niecałe 15% powierzchni Planu. Na tych terenach planowane wprowadzenie nowego prawa miejscowego nie spowoduje zasadniczego nowego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na środowisko. Na części z tych terenów nie uległa zmianie zasadnicza funkcja terenu, jak i wskaźniki zabudowy, a na części z nich całkowitej lub częściowej zmianie uległo przeznaczenie terenu, jednak parametry zabudowy nie zmieniły się zasadniczo.

W Prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla ww. planów miejscowych stwierdzono, iż rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz ustalenia dotyczące ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego nie powodują drastycznych konfliktów w krajobrazie oraz nie będą miały negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

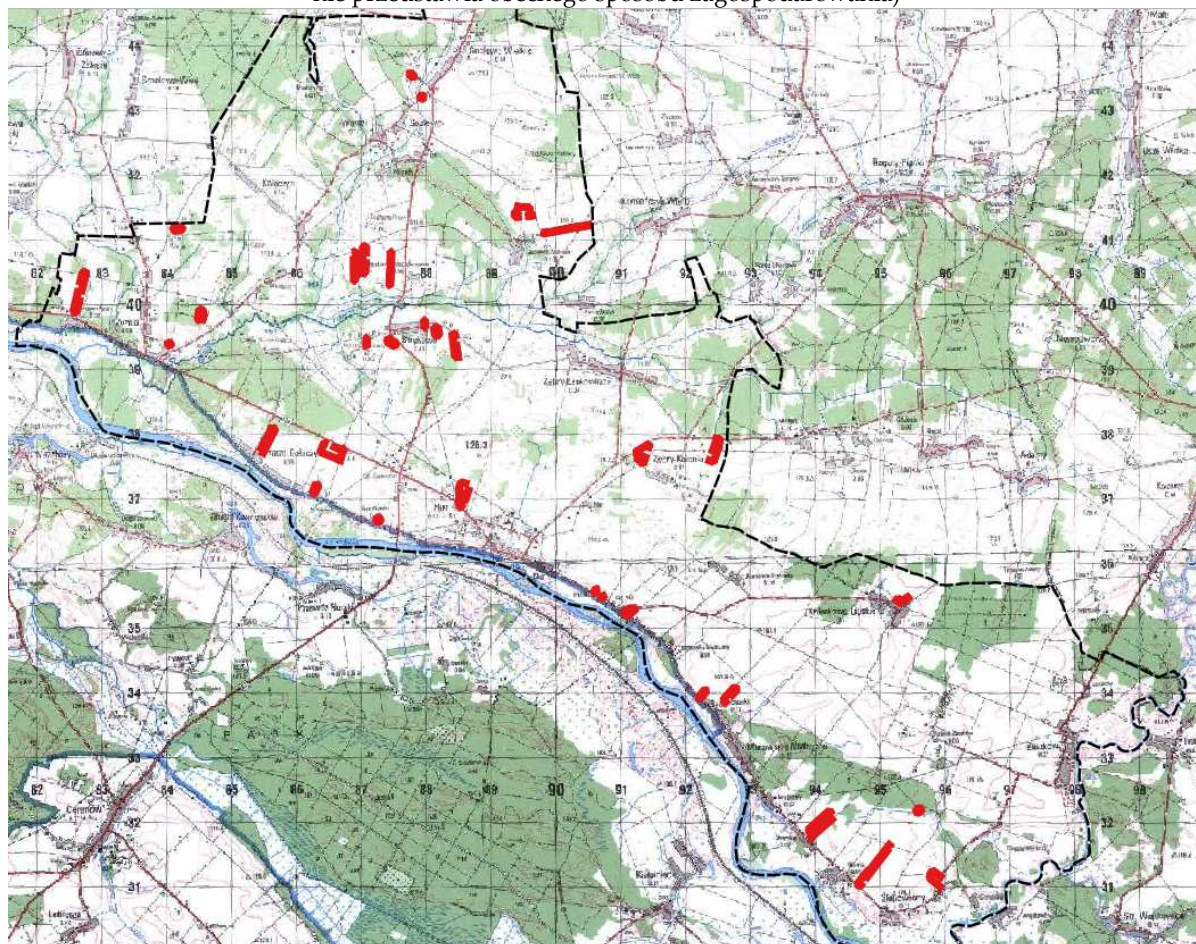
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Obszar Planu położony jest w gminie wiejskiej Nur, w 15 obrębach geodezyjnych: Godlewo-Milewek, Godlewo Wielkie, Kossaki, Kramkowo Lipskie, Murawskie Nadbużne, Nur, Obryte, Ołowskie, Ołtarze-Gołące, Strękowo, Strękowo Nieczykowskie, Ślepowrony, Zakrzewo-Słomy, Zuzela i Żebry-Kolonia. Na obszar Planu składają się 34 oddzielne obszary, które łącznie zajmują powierzchnię prawie 52 ha (około 0,54% powierzchni gminy).

Gmina Nur zajmuje powierzchnię 9600 ha, w tym największy udział w jej powierzchni mają użytki rolne stanowiące niecałe 74% jej powierzchni. Jest to więc gmina typowo rolnicza. Lasy zajmują niecałe 19% powierzchni gminy i są skupione w kilku kompleksach usytuowanych nierównomiernie na jej obszarze. Grunty zabudowane i zurbanizowane oraz zabudowane grunty rolne stanowią około 5,6% powierzchni gminy.

Rys. 1. Lokalizacja obszarów Planu na mapie topograficznej (granice obszarów oznaczono czerwoną linią; mapa nie przedstawia obecnego sposobu zagospodarowania)

Ze względu na duże walory przyrodnicze południowa część gminy wraz z jej zachodnimi obrzeżami została objęta ochroną w postaci różnych form ochrony przyrody: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu (PLB 140001), Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Nadbużańska (PLH 140011), Nadbużański Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca. Obszary Planu są położone poza ww. obszarami ochrony przyrody, jednak 3 obszary położone w obrębie Ołtarze-Gołące oraz jeden obszar położony w obrębie Nur

usytuowane są w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, ponadto część obszarów Planu położona w południowej części gminy sąsiaduje z ww. obszarami przyrody.

Obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Bugu. Część północna i środkowa gminy znajduje się na Wysoczyźnie Wysokomazowieckiej – jest to płaska wysoczyzna urozmaicona polodowcowymi pagórkami i płytkimi dolinami dopływów Bugu. Natomiast część południowa gminy znajduje się w mezoregionie Podlaski Przełom Bugu obejmującym meandrującą dolinę Bugu wcinającą się w wysoczyznę polodowcową na głębokość 20-30 m.

W gminie dominuje krajobraz otwarty. Brak jest tu aktualnie dużych terenów produkcyjno-usługowych. Z północy na południe gminę rozcina droga krajowa nr 63 przebiegająca przez województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie, mazowieckie i lubelskie. Żaden z obszarów Planu nie znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie tej drogi. Ponadto z północnego wschodu na zachód gminę przecina droga wojewódzka nr 694. Obecnie planowane jest wybudowanie obwodnicy w ciągu tej drogi omijającej miejscowość gminą Nur. Przy drodze tej położone są 3 obszary Planu usytuowane w obrębach Żebry-Kolonia i Ołtarze-Gołacze. Ponadto jeden obszar usytuowany w obrębie Nur położony jest przy planowanej obwodnicy tej drogi.

Obecnie część terenów w obszarze Planu jest zainwestowana, m.in. w postaci zabudowy zagrodowej (w Nurze, Strękowie, Oławskich, Kossakach i Zuzeli) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (w Godlewie Wielkim), a także część terenu stanowią drogi lub ich fragmenty (klasy dojazdowej, lokalnej i zbiorczej oraz drogi wewnętrzne). Znaczna część terenu objętego opracowaniem Planu jest jednak obecnie użytkowana rolniczo. Tylko niewielka część użytków rolnych jest odłogowana i zachodzą na nich procesy sukcesji naturalnej. Ponadto do części terenów przylegają istniejące grunty leśne bądź tereny planowanych w prawie miejscowym zalesień.

Obszary Planu nie są usytuowane w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwisk oraz obszarów zagrożonych osuwiskami. Brak jest tu udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego i terenów górniczych. Większość obszarów Planu nie jest położona w zasięgu oddziaływania znaczących uciążliwości antropogenicznych. Niemniej przez część terenów przebiegają linie elektroenergetyczne średniego napięcia, a przez jeden z terenów przebiega linia elektroenergetyczna najwyższego napięcia 400 kV. Z obecnością ww. linii związane jest występowanie pola elektromagnetycznego. Ponadto część obszarów przylega do drogi wojewódzkiej z czym związany jest hałas komunikacyjny.

Na przedmiotowych terenach gminy i w ich najbliższym otoczeniu nie wyznaczono obszarów ograniczonego użytkowania (na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*), stref od cmentarzy, a także nie występują tu zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz gazociągi przesyłowe.

Szczegółowe informacje o stanie i funkcjonowaniu środowiska zamieszczono w rozdziale 10 (oznaczono te informacje kursywą), jako materiał wstępny do dalszych analiz.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

W rozdziale 6 i 10 (w rozdziale 10 informacje oznaczone kursywą) przedstawiono zmiany jakie zaszły w środowisku w wyniku obecnego użytkowania i zagospodarowania obszaru Planu i obszarów z nimi sąsiadujących. W obrębie przedmiotowego obszaru i w jego sąsiedztwie obowiązują plany miejscowe, stanowiące prawo lokalne, na podstawie których możliwe jest wprowadzenie kolejnych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym skutkujących przekształceniami stanu środowiska. W przypadku braku realizacji ustaleń sporządzanego Planu będzie realizowane istniejące prawo miejscowe. Wstępna prognoza zmian zachodzących w środowisku dotyczy zatem wariantu, kiedy dla omawianych obszarów nie zostaną uchwalone nowe plany miejscowe powodujące derogacje w zakresie przedmiotowego obszaru obowiązującego prawa miejscowego. W rozdziale 5 scharakteryzowano przeznaczenie terenów objętych Planem określone w obowiązujących planach miejscowym gminy Nur. Wpływ tego zagospodarowania został określony w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej dla projektu ww. aktu prawa miejscowego. W opracowaniu tym przewiduje się w obrębie planowanych terenów zabudowy i komunikacji, stanowiących niecałe 15% powierzchni obecnie sporządzanego Planu, iż nastąpią zmiany w zakresie:

- ukształtowania powierzchni terenu (wyrównywanie i nasypywanie gruntu – w niedużym zakresie ze względu na korzystne w większości ukształtowanie terenów do celów budowlanych),
- struktury gruntów, spowodowane pracami budowlanymi (zagęszczenie, ubicie i wymieszanie gruntu, co skutkuje ograniczeniem ruchu wody i tlenu w glebie, zmniejszeniem odporności roślin na suszę, ograniczeniem pobierania składników pokarmowych przez nie, a w skrajnych przypadkach zahamowaniem wzrostu oraz zamieraniem i usychaniem korzeni roślin),
- ograniczenia retencji naturalnej i zwiększenia odpływu powierzchniowego spowodowanego zwiększeniem intensywności zabudowy, pokryciem materiałami nieprzepuszczalnymi gruntu, ww. ubiciem gruntu oraz ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- likwidacji dużej części istniejącej szaty roślinnej (podstawowo sezonowych upraw rolniczych, jedynie lokalnie niewielkich powierzchniowo lasów) i lokalnie, w obrębie ustalonej w planie powierzchni biologicznie czynnej, zastąpienie jej nowymi nasadzeniami roślinności urządzonej, w tym obcej dla rodzimych siedlisk,
- zmiany klimatu lokalnego, w kierunku klimatu o cechach charakterystycznych dla terenów zabudowanych z występowaniem obniżonej wilgotności powietrza i wahań dobowych temperatur oraz ogólnym podwyższeniem temperatury,
- niewielkiego pogorszenia warunków sanitarnych atmosfery związanego z indywidualnym zaopatrzeniem w ciepło budynków oraz zwiększeniem ruchu pojazdów silnikowych,
- generacji odpadów komunalnych, w skutek czego część z nich byłaby składowana na składowisku odpadów wpływając na zmianę rzeźby tego terenu, a deponowane odpady byłyby źródłem gazów związanych z rozkładem materii,
- możliwego niedużego zwiększenia emisji hałasu na drogach spowodowanego wzrostem liczby pojazdów silnikowych w związku z pojawieniem się nowej zabudowy,
- zwiększenia ilości wytwarzanych ścieków sanitarnych i ewentualnie przemysłowych oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych powstających na tych terenach,
- zmniejszenia obszaru czasowego lub stałego bytowania fauny drobnej – głównie gryzoni, owadów, ptaków - związanych z krajobrazem otwartym; ograniczenia dróg migracji dużych ssaków w wyniku pojawienia się barier przestrzennych w postaci ogrodzeń posesji,
- walorów krajobrazu, w kierunku zmiany jego cech na krajobraz zurbanizowany.

Na wyznaczonych w obowiązującym planie miejscowym terenach rolnych, najczęściej zachowane zostanie istniejące ukształtowanie terenu, lokalny klimat i szata roślinna (monokultury upraw polowych, ewentualnie pastwiska). Tereny te będą nadal źródłem rozproszonych zanieczyszczeń wód środkami ochrony roślin i nawozami, a także pyłów unoszących się z zaoranych pól poza okresem wegetacyjnym. Będą również stanowiły podstawowo obszary szybkiego spływu wód opadowych.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 10 szczegółowo rozwinięto tematykę i scharakteryzowano istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska, w związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym przedstawieniem przeprowadzonych analiz.

Obszary Planu odznaczają się przeważnie przeciętnymi walorami przyrodniczymi, a większość występujących tu problemów należy zaliczyć do umiarkowanie znaczących. Najistotniejsze problemy wynikają z położenia tych obszarów w krajobrazie przekształconym przez człowieka – głównie rolniczym, a lokalnie również zurbanizowanym. W wyniku działalności człowieka nastąpiła zmiana naturalnego sposobu użytkowania terenu, a co z tym związane m.in. lokalne pokrycie materiałami nieprzepuszczalnymi gruntu, zmiany składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych (występowanie zbiorowisk typowo antropogenicznych często jednorocznych i monokulturowych) i zwierząt, lokalne zmiany rzeźby terenu, profilu glebowego, hydrogeologiczne (na znacznej części terenu opracowania brak stałej roślinności i warstwy próchnicznej gleby, które odgrywałyby istotne znaczenie w retencjonowaniu wody), wprowadzenie melioracji odwadniających grunty rolne, a także przekształcenia jakości środowiska.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska w rejonie obszarów Planu należy więc zaliczyć:

- zmiany niwelety terenu na istniejących terenach zabudowy i komunikacji w wyniku realizacji nasypów (głównie piasek lub żwir, a na terenach zabudowy, również resztki organiczne) i wykopów,
- przekształcenie struktury gleby w związku z pozbawieniem jej roślinności wysokiej i użytkowaniem rolniczym (pozbawienie gruntu warstwy próchniczej) oraz lokalnie realizacją i funkcjonowaniem terenów zabudowy i komunikacji (ubicie, zmiany warunków tlenowych oraz krążenia wody w glebie),
- na większości obszaru gminy silne zagrożenie suszą spowodowane ekstremalnym zagrożeniem występowania suszy rolniczej (niebezpiecznej dla wszystkich roślin) oraz występowanie umiarkowanego zagrożenia obniżenia poziomu wód w rzekach i innych zbiornikach wodnych położonych poza obszarem Planu. Występowanie suszy w gminie spowodowane jest dominacją terenów pokrytych roślinnością sezonową lub niską oraz w mniejszym stopniu materiałami nieprzepuszczalnymi, a także występowaniem melioracji wodnych,
- zagrożenie przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleb w związku z brakiem oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej, a także w związku z uprawą roślin i hodowlą na gruntach rolnych. Szczególne zagrożenie stanowią obszary intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, których nadmiar spłukiwany jest z pól uprawnych i przedostaje się do układu hydrologicznego (głównie związki azotu i fosforu). Dotyczy to przede wszystkim terenów o małej przydatności dla rolnictwa, które dominują na terenach Planu,
- zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego związane z niską emisją z indywidualnych instalacji zaopatrzenia w ciepło, w większości których wykorzystywane są paliwa zawierające duże ładunki zanieczyszczeń (węgiel kamienny i pochodne, w tym ekogroszek, a także drewno, odpady),
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z przebiegiem linii elektroenergetycznych najwyższego i średniego napięcia,
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na hałas komunikacyjny związany z ruchem pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 694.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nur, jak wynika z ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko tego dokumentu. Z pośród informacji i ustaleń ww. Studium, istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych jest realizowana poprzez objęcie określonych obszarów i obiektów ochroną prawną na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. Na terenie gminy występują następujące obszary podlegające ochronie na mocy tej ustawy: Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu (PLB140001), Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Nadbużańska (PLH140011), Nadbużański Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu i Nurca, 3 pomniki przyrody (*w obszarze Planu nie występują ww. formy ochrony przyrody, a jedynie kilka obszarów znajduje się w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego*);
- ochrona krajobrazu kulturowego w gminie winna odbywać się przede wszystkim poprzez: ochronę terenu przed nadmiernym zainwestowaniem, ograniczenie form zabudowy oraz wysokości zabudowy, nawiązanie nowej zabudowy do układu urbanistycznego wsi, zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania wsi, dostosowania nowej zabudowy

do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i formy zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia tkanki historycznej i współczesnej, dążenie do zachowania i odtworzenia historycznego układu przestrzennego, niezabudowywanie terenów stanowiących strefę ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych, niezabudowywanie eksponowanych widokowo kulminacji terenu; ograniczenie do niezbędnego minimum zakresu prac ziemnych zmieniających naturalne ukształtowanie terenu oraz ochronę roślinności porastającej skarpy;

- w zakresie ochrony klimatu akustycznego kierunkami działań powinny być: ograniczenie hałasu u źródła m.in. poprzez przerzucanie ruchu tranzytowego na arterie położone z dala od zabudowy - budowa obwodnicy Nura oraz rozbudowę ekologicznych form transportu - ścieżki rowerowe, a także poprzez eliminację uciążliwości hałasu wzdłuż arterii komunikacyjnej tj. odpowiednie kształtowanie przestrzeni w terenach przyległych do dróg wojewódzkich i krajowych (ograniczanie możliwości rozwoju zabudowy w ich otoczeniu);
- w zakresie poprawy jakości powietrza należy dążyć do: ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku spalania węgla w piecach domowych i lokalnych kotłowniach, stosowania odpowiednich rozwiązań w zakresie ogrzewania: jako priorytet należy stosować podłączenie do lokalnych sieci ciepłowniczych, a w przypadku braku takiej możliwości, stosować ogrzewanie elektryczne lub wykorzystywać paliwa sprzyjające środowisku; podejmowania działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego, obowiązek instalowania urządzeń ochronnych na emitorach w zakładach przemysłowych, prowadzenie monitoringu jakości powietrza;
- ochrona zasobów wodnych i ich jakości powinna odbywać się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Niewielki fragment terenu w miejscowości Kossaki został wskazany jako część krajobrazu priorytetowego wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego przyjętym uchwałą Nr 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. Znajdujący się na terenie opracowania krajobraz priorytetowy to krajobraz typu wód powierzchniowych (kod 14-318.91-003). W Audycie wskazano następujące rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, m.in.:

- utrzymanie naturalnego lub zbliżonego do naturalnego charakteru wód oraz racjonalne zarządzanie wodą oraz ochrona jej zasobów,
- ochrona naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią,
- ochrona krajobrazu wraz z kształtowaniem estetyki przestrzeni, w tym podejmowanie tzw. "uchwał krajobrazowych",
- wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu,
- ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia,
- ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III.

9.2. Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu

W Planie zaadaptowano istniejące, a także wyznaczone w dotychczasowych planach miejscowych, tereny zabudowy oraz komunikacji. Tereny te stanowią około 15% powierzchni Planu. Około 1% powierzchni Planu stanowi teren obecnie rolny a planowany jako las. Nowe tereny zabudowy, komunikacji i elektrowni słonecznych stanowią około 84% powierzchni sporządzanego Planu. Zostały one zlokalizowane na terenach o małych wartościach przyrodniczych (poza Systemem Przyrodniczym Gminy określonym w Studium, obszarami podlegającymi ochronie przyrody czy

poza gruntami leśnymi) oraz w obrębie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Na terenach zabudowy wprowadzono nieprzekraczalne linie zabudowy m.in. od dróg, w celu odsunięcia budynków mieszkalnych od tych terenów i zmniejszenia oddziaływania terenów komunikacji na miejsca stałego pobytu ludzi. Ustalono również nieprzekraczalne linie zabudowy od granicy gruntów leśnych i planowanych w prawie miejscowym terenów zalesień, w celu zmniejszenia zagrożenia rozprzestrzeniania się pożarów na budynki, w których przebywają ludzie. Ponadto wyznaczając nieprzekraczalne linie zabudowy uwzględniono obecność wód powierzchniowych położonych poza granicami Planu (w terenach 7-8RZM).

Biorąc pod uwagę przedstawione w rozdziale 9.1. wskazania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uwarunkowania ekofizjograficzne, w sporządzanym Planie wprowadzono również następujące ustalenia lub wskazania mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- obowiązek przestrzegania przepisów odrębnych w **otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego**;
- wskazano, iż część obszaru planu, zgodnie z częścią graficzną planu, położona jest w obrębie wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego, krajobrazu priorytetowego;
- **zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:**
 - o zakaz realizacji przedsięwzięć mogących **zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko** w rozumieniu przepisów odrębnych za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach oznaczonych symbolami literowymi RZM, RZP, PEF,
 - o nakaz, aby prowadzona działalność usługowa, nie powodowała przekroczenia standardów jakości środowiska, w tym ograniczeń w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (za wyjątkiem działalności z zakresu łączności publicznej, jeżeli takie przedsięwzięcie jest zgodne z przepisami odrębnymi),
 - o zakaz lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- **zasady ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:**
 - o wskazanie obowiązku przestrzegania zasad odprowadzania ścieków do wód i ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego,
 - o nakaz odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do gminnej oczyszczalni ścieków poprzez sieci kanalizacji sanitarnej,
 - o dopuszczenie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do indywidualnych systemów odprowadzania ścieków, o których mowa w przepisach odrębnych (tj. przydomowych oczyszczalni ścieków oraz do zbiorników bezodpływowych), do czasu powstania możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej lub do czasu realizacji zbiorczej sieci kanalizacyjnej, przy czym ustalono, iż w przypadku realizacji zbiorników bezodpływowych możliwe jest ich tymczasowe użytkowanie do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej,
 - o wskazanie wstępnego oczyszczania ścieków przemysłowych z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
 - o nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych lub rowów przepuszczalnych, oraz dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych terenów dróg i komunikacji drogowej wewnętrznej do otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacyjnych odprowadzających te wody do wód powierzchniowych położonych poza obszarem Planu,
 - o wskazanie obowiązku podczyszczania wód opadowych i roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego;
- **zasady ochrony klimatu akustycznego:**

- o obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu na terenach oznaczonych symbolem literowym MNW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska,
- o obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu na terenach oznaczonych symbolem literowym RZM jak dla terenów zabudowy zagrodowej, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska,
- o obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu na terenach oznaczonych symbolem literowym MNW-U jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska,
- o w terenie oznaczonym symbolem 6RZM ustalono strefy ochrony akustycznej, w których nakazano stosowania rozwiązań projektowych i technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynku mieszkalnym, w tym stosowanie stolarki okiennej o podwyższonej izolacyjności akustycznej, stosowanie na elewacjach rozwiązań architektonicznych o charakterze rozpraszającym dźwięk, projektowanie rozkładu pomieszczeń, uwzględniającego najkorzystniejsze ich położenie w stosunku do źródeł hałasu;
- **zasady ochrony powietrza atmosferycznego** poprzez ustalenie zaopatrzenia w ciepło budynków z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem rodzajów instalacji i paliw konwencjonalnych zgodnie z przepisami odrębnymi (obecnie m.in.: *rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe, uchwała nr 162/17 z 24 października 2017 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*) lub zaopatrzenie w ciepło budynków z sieci ciepłowniczej zasilanej z urządzeń ciepłowniczych zlokalizowanych poza obszarem Planu, po ich zrealizowaniu. Dopuszczono również zasilanie w energię elektryczną oraz ciepło z indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii, przy czym w obszarze Planu zakazano lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii: o mocy przekraczającej 500 kW innych niż nie zamontowane na budynkach, za wyjątkiem instalacji zlokalizowanych w terenach elektrowni słonecznych oznaczonych symbolem literowym PEF; elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów odrębnych;
- **zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi** poprzez nie dopuszczenie lokalizowania w pasie technologicznym linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia budynków (wyznaczono teren drogi) oraz w pasie technologicznym napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia obiektów, gdzie mogą przebywać czasowo lub na stałe ludzie, wyznaczając w Planie, w terenach z możliwością lokalizacji budynków, pasy technologiczne napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, w obrębie których zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- **zasady ochrony powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami** poprzez ustalenie usuwania odpadów stałych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- **zasady ochrony zdrowia ludzi** – powyższe zasady, a także ustalenie zaopatrzenia w wodę do celów bytowych docelowo w oparciu o komunalne urządzenia zaopatrzenia w wodę. Do czasu realizacji urządzeń komunalnych, tymczasowo dopuszczono budowę i ujmowanie wody z indywidualnych ujęć;
- w zakresie ochrony **funkcjonowania przyrodniczego** ustalono:
 - o wyznaczenie terenu lasu,
 - o obowiązek zachowania części powierzchni działek budowlanych jako powierzchni biologicznie czynnej (pbc) na poziomie minimum:
 - 40% w terenach oznaczonych symbolami literowymi MNW i RZM,
 - 30% w terenach oznaczonych symbolami literowymi: MNW-U,
 - 70% w terenach oznaczonych symbolami literowymi RZP,
 - 10% w terenach oznaczonych symbolami literowymi PEF.

Biorąc pod uwagę ustalenia Planu, w terenie L nie dopuszczono zagospodarowania, które mogłoby spowodować pokrycie terenu przez materiały nieprzepuszczalne, co by uniemożliwiło retencję wód opadowych oraz wegetację roślin, zaś w terenach komunikacji – KDG, KDZ, KDL, KDD i KR może dojść do zupełnej redukcji powierzchni biologicznie czynnej.

Ogółem w obszarze Planu zachowane zostanie około 24,3% powierzchni biologicznie czynnej.

Jak wskazano wyżej obecnie część terenów już jest zabudowana i pokryta materiałami nieprzepuszczalnymi, a na części wyznaczono w obowiązujących aktach prawa miejscowego tereny zabudowy i komunikacji. Nowe, wyznaczone obecnie sporządzanym Planem, tereny zabudowy, elektrowni słonecznych i komunikacji zajmują około 43,3 ha (tj. ok. 84% powierzchni Planu), w tym tereny gdzie zgodnie z ustaleniami Planu możliwa jest realizacja zabudowy i utwardzenie terenu zajmują powierzchnię 34 ha. Zatem w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego może nastąpić zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o około 65,2% powierzchni całego Planu, w stosunku do stanu istniejącego i zaplanowanego w obowiązujących aktach prawa miejscowego.

10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na ukształtowanie powierzchni terenu i gleby

Obecna rzeźba terenu gminy jest konsekwencją następujących po sobie kolejnych okresów glacialnych i interglacialnych. Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) gmina Nur leży w obrębie:

- w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Południowopodlaska (318.9), mezoregionie Podlaski Przełom Bugu (318.91) – mezoregion ten obejmuje południową część gminy Nur, stanowiącą meandrujący krajobraz doliny Bugu. Szerokość Podlaskiego Przełomu Bugu jest zróżnicowana, waha się między 1,5 a 4 km. Obszar ten przecina polodowcowe wysoczyzny, zagłębia się w nich do głębokości około 20 - 30 m.
- w prowincji Niż Wschodniobałtycko - Białoruski (84), podprowincji Wysoczyzny Podlasko - Białoruskie (843), makroregionie Nizina Północnopodlaska (843.3), mezoregionie Wysoczyzna Wysokomazowiecka (843.35) - mezoregion ten obejmuje środkową i północną część gminy. Wysoczyzna Wysokomazowiecka pod względem rzeźby terenu jest obszarem równinnym, w głównej mierze zbudowany z utworów morenowych urozmaiconych żwirowymi pagórkami i płytko rozciągniętymi dopływami Bugu.

Wszystkie obszary Planu usytuowane są w obrębie Wysoczyzny Wysokomazowieckiej położonej na wysokości około 120-130 m n.p.m. Jest to wysoczyzna polodowcowa, która ma charakter równinny z niewielkim nachyleniem w kierunku południowym (ku dolinie Bugu). Obszar wysoczyznowy jest porożcinany przez doliny rzek Nurca, Pukawki, Kuninianki (południowa część gminy). Wzdłuż tych cieków wykształciły się zróżnicowanej szerokości doliny rzeczne, które w różnorodnym stopniu wcinają się w wysoczyznę morenową (dolina rzeki Bug na wysokości gminy Nur obniża się do wysokości 100 - 110 m n.p.m.). Tereny wysoczyzny od doliny Bugu rozgraniczone są wyraźnie zarysowaną w lokalnym krajobrazie skarpgą, której przeciętna wysokość wynosi około 15 m. Tak ukształtowana krawędź erozyjna stanowi granicę między obszarem wysoczyznowym a rozległymi dolinami i jest elementem wysoce podnoszącym walory krajobrazowe gminy. Z krawędzi skarpy rozciąga się rozległy widok na meandrującą rzekę, towarzyszące jej podmokłe łąki oraz oddalone kompleksy leśne.

Na terenach opracowania wyróżniono kilka jednostek morfogenetycznych. Są to wysoczyzna morenowa płaska, równina sandrowa, równiny piasków przewianych.

Rzeźba terenu większości obszaru Planu nie została w sposób istotny przekształcona antropogenicznie. Niewielkie odkształcenia mogły powstać w wyniku prowadzenia prac polowych, a nieco większe przy realizacji dróg, infrastruktury technicznej oraz zabudowań. W wyniku tych działań powstały niewielkie nasypy lub wykopy antropogeniczne. Pod względem ukształtowania terenu brak jest tu form wyróżniających się w krajobrazie, bądź form zmniejszających przydatności terenu dla zabudowy.

Na terenie opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie zdiagnozowano zagrożenia wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na małe spadki terenu oraz występowanie utworów geologicznych, które nie uplastyczniają się pod wpływem wody. Nie stwierdzono tu również występowania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin, obszarów perspektywicznych i prognostycznych występowania tych złóż a także udokumentowanego podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na obszarze gminy piaski, muły i ility miocenu oraz ility pliocenu (utwory trzeciorzędowe) stanowią podłoże utworów czwartorzędowych. Miąższość utworów czwartorzędowych jest różna, waha się od 100 do 50 m. Najstarszymi osadami czwartorzędu są piaski i mułki rzeczne peryglacjalne. Na nich leżą kilkunastometrowej wysokości osady zlodowacenia środkowopolskiego. Pokrycie terenu gliną zwałową po przejściu lodowca spowodowało wyrównanie zupełnie wcześniejszej niwelety. W wielu profilach glina została zanieczyszczona przez działalność wód fluwoglacialnych, które osadziły wyżej leżące piaski i żwiry.

Utwory lodowcowe i wodno-lodowcowe występują na całej powierzchni gminy, poza terenami dolin rzecznych. Wierzchnią warstwę utworów powierzchniowych w gminie stanowią utwory czwartorzędowe. W obrębie obszarów Planu występują następujące utwory czwartorzędowe (na poziomie 0-4,5 m p.p.t.):

- gliny zwałowe (utwory czwartorzędowe, plejstocenu, zlodowacenie środkowopolskiego - Warty) – są to utwory akumulacji lodowcowej, słaboprzepuszczalne lub nieprzepuszczalne, zwarte, w kontakcie z wodą miękkoplastyczne. Na powierzchni terenu występują w terenach: 2-3MNW, 7-8RZM, 3-4PEF, 7PEF, 10PEF, a także na towarzyszących tym terenom, terenach komunikacji;
- piaski i żwiry wodnolodowcowe, lokalnie na glinach zwałowych; żwiry i piaski, miejscami gliny zwałowe, lodowcowe; żwiry, głazy, piaski miejscami gliny zwałowe kemów (utwory czwartorzędowe, plejstocenu, zlodowacenie środkowopolskiego - Warty) – utwory średnio zagęszczone i zagęszczone, o zmiennym składzie granulometrycznym. Utwory te, jako warstwa przypowierzchniowa, dominują na terenie gminy. Lokalnie budują wzgórza kemowe i równinę sandrową (obszary, których wierzchnią warstwę gruntów stanowią piaski i żwiry pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego to tereny niewymienione w pozostałych kategoriach). Na powierzchni terenu występują w terenach: 1MNW, 2MNW-U, 4MNW-U, 1-2RZM, 4RZM, 6RZM, 10-11RZM, 2RZP, 1-6PEF, 8-10PEF, a także na towarzyszących tym terenom, terenach komunikacji;
- piaski eoliczne w wydmach, piaski pyłowe zwiętrzałkowe (utwory czwartorzędowe) – utwory drobno- i bardzo drobnoziarniste. Na powierzchni terenu występują w terenach 3RZM, 9RZM, 1RZP, 1MNW-U, a także na towarzyszących tym terenom, terenach komunikacji;
- piaski i gliny deluwialne (utwory czwartorzędowe) – piaski różnej granulacji ze żwirami, gliniaste, pyłowe oraz gliny silnie piaszczyste. Na powierzchni terenu występują w terenach: 3MNW-U, 5MNW-U, 5RZM, a także na towarzyszących tym terenom, terenach komunikacji;
- piaski humusowe i namuły den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych (utwory czwartorzędowe, plejstocenne i holocenne) – utwory o zmiennej miąższości, miękkoplastyczne, występują w dnach dolin – występują w obrębie wyżej wymienionych terenów den dolin w terenach: 2RZM, 7-8RZM, 12RZM.

W obrębie istniejących terenów komunikacji i części terenów zabudowy wierzchnią pokrywę glebową stanowią lokalnie nasypy gruntów antropogenicznych, najczęściej piasków i żwirów, choć mogą być to też utwory powstałe w wyniku rozkładu odpadów organicznych.

Wg Przeglądowej mapy geologiczno-inżynierskiej Polski (1955 r.) w gminie Nur dominują korzystne warunki budowlane w obrębie terenów zbudowanych z utworów piaszczysto-żwirowych, żwirowo-kamienistych lub glin zwałowych o nachyleniu zboczy od 0-3%. Niedużą powierzchnię w gminie zajmują grunty piaszczysto-madowe tarasów zalewowych położone wzdłuż cieków wodnych, charakteryzujące się gorszymi warunkami budowlanymi.

W obszarze Planu znaczącą część jego powierzchni zajmują użytki rolne. Występują tu grunty orne i pastwiska średnich i niskich klas bonitacyjnych – IV, V i VI – niepodlegające na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochronie przed zmianą zagospodarowania i użytkowania. Gleby na obszarze opracowania są zagrożone zmianami spowodowanymi intensywnym wykorzystywaniem rolniczym (prace agrotechniczne tj. melioracje, drenaż, nawożenie). Szczególnie istotne zagrożenie dotyczy gleb słabych, które wymagają intensywnych zabiegów.

Plan adaptuje istniejące i wyznaczone w dotychczasowym prawie miejscowym tereny zabudowy i komunikacji oraz wyznacza nowe tereny zabudowy, elektrowni słonecznych, komunikacji i lasu w obrębie gruntów rolnych – niskich i średnich klas bonitacyjnych. Około 85% powierzchni obszaru Planu będzie mogło zmienić formę użytkowania i zagospodarowania, w wyniku realizacji jego ustaleń, z terenów otwartych (gruntów rolnych). Na pozostałych około 15% powierzchni zostanie zachowane obecne lub planowane w obowiązujących aktach prawnych użytkowanie i zagospodarowanie. Na tych ostatnich terenach nie przewiduje się zasadniczych zmian ukształtowania terenu wynikających z realizacji ustaleń Planu.

Na terenach, na których ustalenia Planu umożliwiają lokalizację nowych, w stosunku do stanu istniejącego i prawa miejscowego, obiektów budowlanych, może nastąpić niekorzystna zmiana struktury gleb oraz mogą wystąpić zmiany niwelety terenu o charakterze chwilowym lub stałym.

Zasadniczo regulacje Planu generują zmiany krótkoterminowe związane z realizacją zabudowy (fundamentowaniem) i podziemnej infrastruktury technicznej.

Na terenach, gdzie planuje się wprowadzenie nowej zabudowy i terenach komunikacji, mogą wystąpić stałe zmiany związane z kształtowaniem niwelety terenu oraz na terenach zabudowy mogą również powstać krótkoterminowe lub trwałe nasypy i wykopy powstałe w trakcie budowy. Na nowych terenach zabudowy przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej - najczęściej do 2,0 m p.p.t. Będą związane z ewentualnym podpiwniczeniem budynków oraz instalacją podziemnych przewodów infrastruktury technicznej. Przy czym rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, z którą wiąże się bezpośrednio prowadzenie głębokich wykopów, dotyczyć będzie przede wszystkim istniejących i wyznaczonych w obowiązujących aktach prawa miejscowego dróg publicznych. Na działkach budowlanych będą jedynie prowadzone przyłącza, a także będą wykonywane wykopy związane z fundamentowaniem budynków. Grunty z wykopów będą częściowo wywożone lub mogą posłużyć do formowania nasypów na terenach Planu. Spowodować to może niewielkie, trwałe podniesienie powierzchni terenu. Ponadto w obrębie terenów zabudowy, w skutek realizacji nowych obiektów budowlanych dopuszczonych Planem, mogą nastąpić stałe zmiany warunków podłoża - usunięcie warstwy próchnicznej (o ile występuje) oraz zagęszczanie i uszczelnianie gruntów (co skutkuje ograniczeniem ruchu wody i tlenu w glebie, zmniejszeniem odporności na suszę roślin, ograniczeniem pobierania składników pokarmowych przez nie, a w skrajnych przypadkach może prowadzić do zahamowania wzrostu oraz zamierania i usychania korzeni roślin).

Występujące w obszarach Planu grunty są w dużej części korzystne dla posadowienia standardowych budowli. Dotyczy to wyżej określonych terenów zbudowanych z piasków, żwirów i glin zwałowych. Na tych obszarach nie przewiduje się więc potrzeby przeprowadzenia prac uzdatniających takich jak wymiana lub nasypywanie gruntu. Na gruntach o mniej korzystnych warunkach dla budownictwa położonych w obrębie dolinek niewielkich cieków istnieje natomiast możliwość nasypiania gruntów przepuszczalnych w celu uzdatnienia terenu na potrzeby zagospodarowania związanego z zabudową terenu (pod warunkiem spełnienia wymogu określonego w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, że wody opadowe nie będą spływały na nieruchomości sąsiednie).

Na planowanych terenach elektrowni słonecznych również nastąpią zmiany spowodowane trwałą likwidacją użytków rolnych niskich klas bonitacyjnych, a co z tym związane także zmiana struktury gleby. W okresie budowy farm fotowoltaicznych może nastąpić ubicie gruntu spowodowane pracą ciężkiego sprzętu budowlanego, jednak po fazie budowy tereny te zostaną bądź obsiane mieszkanką traw, bądź samoistnie zarosną roślinnością, która się tu pojawi w drodze sukcesji. Wegetacja roślin niskich na tym terenie, szczególnie w przypadku ich rzadkiego koszenia, będzie sprzyjać powolnemu odtwarzaniu warstwy próchnicznej gleby. Niewielkie zmiany będą tu podstawowo związane z wbiciem do gruntu konstrukcji mocujących w formie metalowych słupków, do których przykręcane są panele fotowoltaiczne (panele fotowoltaiczne są montowane na lekkich konstrukcjach stalowych niewymagających fundamentowania). Większość powierzchni gruntu terenu elektrowni słonecznych nie zostanie stale zmieniona. Wystąpią natomiast przekształcenia chwilowe związane z realizacją podziemnej infrastruktury technicznej - głównie przewodów elektroenergetycznych. Rozmiar tych przekształceń będzie zależał od przebiegu i parametrów realizowanych obiektów (średnicy i długości) oraz przyjętych metod ich budowy. Niewielkie stałe zmiany rzeźby terenu mogą dotyczyć kształtowania powierzchni gruntu w przypadku realizacji stałej drogi wewnętrznej.

Korzystne zmiany w zakresie kształtowania warstwy próchnicznej mogą zajść w terenie lasu, dotychczas użytkowanym jako grunt rolny.

Przewidywane przekształcenia ukształtowania terenu dotyczą obszarów o mało wyróżniającej się niwelecie. Nie przewiduje się lokalizacji nowego zagospodarowania na obszarach odznaczających się większymi walorami ze względu na rzeźbę terenu.

W wyniku realizacji ustaleń Planu nastąpi wyłączenie części gruntów rolnych z produkcji, w związku z planowaną zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na inne cele. Zakres wyłączeń będzie dotyczył tylko gleb średnich i niskich klas bonitacyjnych, niepodlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

Jednym z czynników mających wpływ na powierzchnię ziemi jest **wytwarzanie odpadów**. Oddziaływanie ustaleń Planu w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 10.2.

W związku z brakiem na przedmiotowym terenie udokumentowanych złóż kopalin w prognozie nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń Planu na ich zasoby i racjonalne wykorzystanie.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na bilans wód podziemnych

Obszar Planu znajduje się w dorzeczu Bugu (JCWP nr RW20001226714759 Bug od Kołodziejki do Broku, wielka rzeka nizinna). Dominująca część obszarów Planu znajduje się w bezpośredniej zlewni tej rzeki. Kilka z obszarów położonych jest w zlewni rzek stanowiących dopływy Bugu: Nurca (JCWP nr RW2000112671469 Nurzec od Siennicy do ujścia, rzeka nizinna) i Pukawki (JCWP nr RW20001026714729, potok nizinny piaszczysty), i dopływu Pukawki: Zazułki. Rzeki Bug i Nurzec w obszarze gminy to rzeki o naturalnym przebiegu, natomiast rzeka Pukawka i jej dopływ Zuzatka, zostały uregulowane poza ujściowym odcinkiem rzeki Pukawki. W obszarze Planu brak jest jednak znaczących zbiorników wód płynących bądź stojących.

Dla rzeki Bug opracowano Mapy ryzyka powodziowego i Mapy zagrożenia powodziowego. Wg najnowszych, opublikowanych w 2022 r., ww. map obszary Planu nie są położone w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszar gminy Nur położony jest w obrębie **Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 55** (kod JCWPd GW200055). Struktura tej JCWPd złożona jest z czterech poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudnoprzepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. W utworach czwartorzędu wody krążą w systemie zamkniętym w obrębie zlewni. Pierwsza warstwa wodonośna poziomu przypowierzchniowego zalega w piaskach i żwirach na głębokości od 0 do 11 m p.p.t. Charakteryzuje się w większości swobodnym zwierciadłem wodnym. Poziom przypowierzchniowy jest praktycznie niez izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z działaniami wód powierzchniowych. Wg mapy hydrogeologicznej Polski – Pierwszy poziom wodonośny występowanie i hydrodynamika - na znacznej części terenów opracowania zwierciadło wody gruntowej kształtuje się na głębokości poniżej 5 m p.p.t., a na części obszarów tych zwierciadło wód występuje na poziomie od 2 do 5 m p.p.t. Na żadnym z obszarów nie stwierdzono płytkiego występowania wód przypowierzchniowych. W okresie letnim poziom wody gruntowej pierwszego poziomu znacznie opada. Skutkiem tego jest wysychanie niektórych, mniejszych cieków.

Pierwszy poziom wodonośny zasilany jest przez wody opadowe. Część wód przesącza się wskutek grawitacji w głąb profilu, część spływając powierzchniowo zasila w wodę sieć rzeczna i rowy melioracyjne. Deformacje pierwotnego zwierciadła wody wywoływane są przez melioracje, drenaż, brak stałej pokrywy roślinnej w obrębie gruntów ornych. Wg Mapy łączonego zagrożenia suszą (1987-2018 suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) – ocena w siatce pól podstawowych zamieszczonej w Planie przeciwdziałania skutkom suszy (2021 r.) gmina Nur jest w większości w wysokim stopniu narażona na suszę (zakwalifikowana została do typu zagrożenia 3 stopnia narażenia na suszę w skali 0-4). Podstawowym – ekstremalnym - zagrożeniem dla gminy jest susza rolnicza związana z niedoborem wody dla roślin, spowodowana nadmiernym przesuszaniem gleby, a w nieco mniejszym stopniu zagrożeniem jest susza hydrologiczna, objawiająca się spadkiem przepływu wód w rzekach poniżej wieloletnich wartości średnich.

Kolejne warstwy występujące w utworach czwartorzędowych to – poziom międzymorenowy, który występuje na głębokości od 5 do 51 m p.p.t. w piaskach, żwirach i otczakach oraz poziom przyspągowy - który występuje na głębokości od 25 do 155 m p.p.t. w piaskach i żwirach. Oba te poziomy charakteryzują się napiętym zwierciadłem wody. Poziomy te są izolowane od powierzchni terenu, zatem ich zasilanie zachodzi na drodze przesączenia się wód przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz za pośrednictwem sąsiednich poziomów wodonośnych. Natomiast drenowane są przez większe ciekі powierzchniowe o głęboko wciętych dolinach rzecznych jak Bug czy Nurzec. Obydwa te poziomy są w lokalnej łączności hydraulicznej. Potencjalna wydajność typowego otworu studziennego w gminie Nur wynosi od 50 do 70 m³/h, lokalnie występuje większa wydajność w rejonie miejscowości Ołtarze-Gołacze (powyżej 120 m³/h) oraz mniejsza w rejonie miejscowości Zakrzewo-Słomy (od 30 do 50 m³/h). Hydroizohipsa głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obszarze gminy Nur kształtuje się od około 103 do 117 m n.p.m. Wody tego poziomu spływają w kierunku południowo-zachodnim, ku dolinie Bugu.

Na głębokości 31-209 m p.p.t. występuje warstwa paleogeńska-neogeńska zlokalizowana w piaskach, piaskach pylistych, piaskach glaukonitowych trzeciorzędowych. Poziom ten jest zasilany przez przesączenie się wód z piętra czwartorzędowego oraz infiltrację wód opadowych na wychodniach piasków miocenu i oligocenu poza

obszarem jednostki. Generalnie wody tego poziomu płyną w kierunku północno-wschodnim do strefy drenażowej, jaką prawdopodobnie stanowi rzeka Bug.

Wg mapy „Moduł zasobów dyspozycyjnych w obszarach bilansowych – stan aktualny” Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023–2027 z perspektywą do roku 2030 przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. w Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 55 obejmującej gminę Nur wielkość dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych nie jest wysoka i wynosi od 51 do 100 m³/dobę/km², przy czym wg mapy „Stan rezerw zasobów dyspozycyjnych w zlewniach bilansowych – stan aktualny (stan zasobów na dzień 31 grudnia 2020 r., stan poboru na dzień 31 grudnia 2018 r.)” w rejonie obszaru opracowania stan rezerw zasobów dyspozycyjnych określono jako bardzo wysoki. Wg danych Państwowego Instytutu Geologicznego stopień wykorzystania zasobów JCWPd nr 55 wynosi 10,4%.

W obszarze gminy Nur nie udokumentowano głównego zbiornika wód podziemnych.

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne. Najczęściej deformacji ulega pierwszy poziom wód – tzw. wody gruntowe, co jest spowodowane prowadzeniem prac ziemnych, budową i pogłębianiem rowów melioracyjnych lub budową kanalizacji deszczowej, regulacją koryt rzecznych, zmianą struktury gleb, zmniejszeniem pokrycia gleb roślinnością wysoką, a także ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym. Deformacje kolejnych poziomów wodonośnych spowodowane są poborem wód do celów bytowych lub technologicznych. Na obszarze Planu głównymi czynnikami mogącymi lokalnie wpłynąć na bilans wód może być: ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, odwodnienia związane z realizacją podziemnej infrastruktury technicznej i zabudowy oraz pobór wody.

Jednym z głównych zagrożeń dla bilansu wodnego w obszarze Planu będzie ograniczenie infiltracji wód opadowych i roztopowych na terenach zaplanowanych w Planie do zabudowy i komunikacji (z wyłączeniem elektrowni słonecznych), a w obowiązującym prawie miejscowym przeznaczonych do zachowania istniejącego użytkowania rolniczego (na tych terenach powierzchnia biologicznie czynna zostanie ograniczona w stosunku do istniejącego i planowanego zagospodarowania w obowiązujących planach miejscowych o ok. 23,4% powierzchni obszaru Planu). Na tych terenach znaczna część gruntu będzie mogła zostać pokryta przez materiały nieprzepuszczalne. Ubytek wody deszczowej będzie dotyczył wody, która odparuje bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody zebranej z powierzchni szczelnych terenów dróg i komunikacji drogowej wewnętrznej i odprowadzonej do otwartych lub zamkniętych systemów odprowadzania wód. Wody deszczowe o małym stopniu zanieczyszczenia z terenów zabudowy będą podstawowo bezpośrednio odprowadzane do gruntu, co będzie wpływać stabilizująco na poziom wód gruntowych, pomimo ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej. Retencja wód w terenach zabudowy będzie zależała, nie tylko od zachowanej powierzchni biologicznie czynnej, ale także od sposobu jej zagospodarowania i użytkowania, na co ustalenia planu miejscowego nie mają wpływu. Im roślinność będzie bardziej wielopiętrowa, a użytkowanie powierzchni biologicznie czynnej bardziej ekstensywne (ograniczone koszenie muraw, lokalnie będą pozostawiane opadłe liście), tym retencja wód opadowych może być większa.

W obszarach elektrowni słonecznych nastąpi niewielki ubytek powierzchni gruntu pokrytej na stałe elementami zabudowy i ograniczającej retencję wód (pomimo, iż zgodnie z ustaleniami Planu ubytek powierzchni biologicznie czynnej na tych terenach stanowi ok. 41,7% powierzchni obszaru Planu). Pomimo ustalenia w Planie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 10% powierzchni działki budowlanej, znaczna część gruntu w tych terenach będzie pokryta przez niską roślinność porastającą tereny wokół i pod panelami fotowoltaicznymi, z obecnością której będzie związane wykształcenie warstwy próchnicznej gleby. Pokrycie terenu trawą spowoduje zwiększenie szorstkości terenu i korzystnie wpłynie na mikroretencję, ograniczając prędkość spływu powierzchniowego. Nie przewiduje się zatem w tych terenach ograniczenia zasilania wód podziemnych wodami opadowymi i roztopowymi, w stosunku do stanu istniejącego. Niewielki ubytek wody opadowej będzie dotyczył wody, która odparuje bezpośrednio z powierzchni paneli fotowoltaicznych, a także z terenów utwardzonych stanowiących dojazdy wewnętrzne. Biorąc pod uwagę, iż panele fotowoltaiczne są montowane pod kątem umożliwiającym spływ wód z ich powierzchni, większość tych wód spłynie na powierzchnię gruntu, która może je w pewnym stopniu retencjonować. Poziom retencji w tych terenach ulegnie zwiększeniu, w stosunku do obecnej retencji na gruntach rolnych, dzięki pojawieniu się stałej roślinności i warstwy próchnicznej gleby.

Swobodne zasilanie wód gruntowych wodami opadowymi i roztopowymi oraz ich retencjonowanie będzie również następowało na wyznaczonym w Planie terenie lasu, który stanowi około 1% powierzchni Planu. Przy czym poziom retencji będzie zależał od rodzaju drzewostanu (największy poziom retencji występuje w lasach liściastych). Zatem część wody będzie nadal uczestniczyć w naturalnym obiegu wody.

W Planie wprowadzono również dopuszczenie realizacji zbiorników retencyjnych na działkach budowlanych, które sztucznie zatrzymują nadmiar wód, ograniczając ich spływ do niższych części zlewni. Realizacja małych zbiorników retencyjnych w obrębie działek budowlanych jest rekomendowana jako jeden z właściwych sposobów zagospodarowywania wód opadowych w rejonie, na który opadają. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż ustalenia Planu stwarzają warunki do zwiększenia retencji w terenach zabudowy.

Szczególnie istotna, dla utrzymania istniejącego poziomu zwierciadła wody gruntowej, jest obecność roślinności wysokiej, która poprzez swoje funkcjonowanie wpływa na naturalną retencję wód oraz hamuje spływ powierzchniowy i podziemny. Obecnie w obszarach Planu zieleń wysoka występuje nielicznie na terenach istniejącej zabudowy i marginalnie na gruntach rolnych. Tereny otwarte są obecnie głównie obszarami o przewadze spływu powierzchniowego i podziemnego wód nad retencjonowaniem. Z powstaniem nowych terenów zabudowy na gruntach rolnych, poza utratą części powierzchni biologicznie czynnej, będzie się wiązał wzrost ilości roślin nie sezonowych – darni oraz drzew i krzewów, a także wykształcenie warstwy próchnicznej gleby, co może przyczynić się do poprawy warunków retencji roślinnej.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż wód podziemnych związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy realizacji kanalizacji sanitarnej, przewodów wodociągowych, kabli różnego typu oraz fundamentowaniu. Powyższe urządzenia i elementy konstrukcyjne prowadzone poniżej zwierciadła wody gruntowej, a w szczególności przepuszczalna strefa gruntu wokół nich działają jak dren. Do drenażu wód gruntowych może dojść na terenach, gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki a wody gruntowe znajdują się pod trudnoprzepuszczalną warstwą gruntu. W granicach obszarów Planu lokalnie występują grunty trudnoprzepuszczalne, jednak poziom wód gruntowych jest w większości tych terenów niski. Lokalne obniżenie poziomu wód gruntowych może wystąpić w terenach planowanej zabudowy z wysokim poziomem wód gruntowych, o ile powstaną tu obiekty budowlane usytuowane poniżej zwierciadła wód gruntowych.

Ogólna powierzchnia terenów zabudowy w gminie, planowana w obowiązujących i aktualnie sporządzanym Planie, jest nieduża w stosunku do powierzchni terenów rolnych i leśnych. Dlatego nieduże zmniejszenie powierzchni zasilania wód nie będzie powodowało kumulacji negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się znaczącego ograniczenia zasilania wód gruntowych wodami deszczowymi i roztopowymi oraz znaczącego zwiększenia odpływu do wód powierzchniowych, co mogłoby wpływać na zwiększenie poziomu wód w rzekach (zwiększać zagrożenie powodziowe w niższych częściach doliny), a zmniejszać naturalną retencję terenu (przyczyniając się do eskalacji zjawiska suszy w gminie).

W wyniku realizacji zaplanowanej zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. Podstawowo Plan zakłada, że woda będzie czerpana z gminnych ujęć wody, o ile istnieją warunki do podłączenia budynków do sieci. Ponieważ dominująca część terenów zabudowy wyznaczonych w Planie przylega do dróg, wzdłuż których położone są przewody wodociągowe, dlatego należy założyć, że woda na potrzeby planowanych terenów zabudowy będzie czerpana przede wszystkim z ww. gminnych ujęć wód. Zatem realizacja ustaleń Planu w zakresie poboru wody będzie przede wszystkim oddziaływać na obszary położone poza granicami Planu i przyczyniać się do długoterminowego, niedużego zwiększenia lei depresyjnych wokół istniejących gminnych ujęć wód podziemnych. Ze względu, iż niewielka część wyznaczonych terenów zabudowy znajduje się poza zasięgiem istniejącej sieci wodociągowej, w Planie dopuszczono tymczasowo, do czasu realizacji sieci wodociągowej, indywidualny pobór wód. Na tych terenach może dojść do lokalnego obniżenia poziomu użytkowego wód podziemnych związanego z poborem wody. Nie przewiduje się natomiast zasadniczego oddziaływania realizacji terenów elektrowni słonecznych związanego z poborem wód. Funkcjonowanie instalacji fotowoltaicznych wymaga ich oczyszczenia 1 lub 2 razy w roku i w tym zakresie zostanie podstawowo zwiększony pobór wody. Zapotrzebowanie na wodę będzie więc znikome. Dodatkowo woda ta w większości spłynie do gruntu.

Na obszarze Planu nie występują naturalne ciekі lub zbiorniki wodne, zatem ustalenia dokumentu nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego. W wyniku planowanego zagospodarowania nie przewiduje się istotnego zwiększenia ilości wód opadowych zasilających lokalne rzeki (w wyniku szybkiego odpływu wód), może natomiast zwiększyć się zasilanie związane z odprowadzaniem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni (oddziaływanie to nie będzie miało miejsca w przypadku realizacji przynależnych do gospodarstw domowych przydomowych oczyszczalni ścieków, które zostały dopuszczone do realizacji na obszarze Planu).

Reasumując, ponieważ w gminie Nur nadal zostały zachowane bardzo duże obszary zasilania wód, a także zachowano obszary jej retencji, dopuszczone Planem zmiany zagospodarowania będą oddziaływać w sposób lokalny, przyczyniając się miejscowo do niedużych zmian bilansu wód podziemnych i powierzchniowych. Ponadto realizacja ustaleń Planu może przyczynić się w przyszłości do niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół gminnych ujęć wód podziemnych.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na klimat

Według podziału na regiony klimatyczne Polski A. Wosia gmina Nur znajduje się w regionie podlasko - poleskim, w którym notowana jest najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowaną ciepłą (119/rok). Występowanie rzeki Bug wpływa na zwiększony napływ mas powietrza z kierunku wschód - zachód. W okresie letnim i jesiennym przeważają wiatry zachodnie, wiosną północne, zaś zimą wiejące z kierunku południowo - wschodniego. Średnia prędkość wiatru to ok. 3 m/s, największe prędkości przypadają na jesień i zimą. Wilgotność powietrza jest wysoka (80 - 82%), z czym wiąże się też występowanie licznych mgieł (przez ok. 25 - 30 dni w roku).

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi obecnie ok. 9,5°C, przy czym w przeciągu ostatnich 40 lat średnie temperatury w tym rejonie wzrosły o ok. 2,2°C (dane www.meteoblue.com). Najcieplejszym miesiącem jest lipiec: ze średnią temperaturą 19°C, a najzimniejszym styczeń: ze średnią temperaturą -4°C. Przy czym w okresie ostatnich 20 lat występowała znaczna ilość dni z anomaliami temperatury powodującymi podniesienie średnich temperatur rocznych. Okres wegetacyjny wynosi tu 200-210 dni. Zaczyna się w pierwszych dniach kwietnia i trwa do końca października.

Roczny przebieg opadów wykazuje największe nasilenie w miesiącach letnich a zwłaszcza w czerwcu i wrześniu. Średnia roczna suma opadów wynosi obecnie ok. 690 mm/m². Najmniejsze sumy opadów występują w miesiącach zimowych, zwłaszcza w lutym. W przeciągu ostatnich 40 lat nie zaobserwowano zmiany trendu średniej sumy opadów, nie mniej obserwuje się dużą zmienność ilości opadów w poszczególnych latach.

Klimat lokalny jest związany z ukształtowaniem i pokryciem terenu. Na obszarach Planu dominują korzystne warunki klimatyczne dla rozwoju rolnictwa i życia ludzi. Najmniejsze dobowe roczne amplitudy temperatur występują na terenach pokrytych utworami zwięzłymi, gdzie poziom wody gruntowej znajduje się poniżej 2 m p.p.t. Mniej korzystne warunki są na glebach piaszczystych, które szybko się nagrzewają, ale i szybko oddają ciepło. Wszystkie obszary Planu położone są poza dolinami dużych rzek: Bugu, Nurca i Pukawki. Obszary wysoczyzny morenowej, równiny sandrowej, jak również wzgórz kemowych, są dobrze nasłonecznione oraz przewietrzane. Część jednak znajduje się w rejonie dolinek mniejszych cieków wodnych, gdzie poziom wód gruntowych jest wyższy. Ze zjawiskiem tym związane jest występowanie większej wilgotności powietrza.

Do tej pory na większości obszarów Planu zaszyły stosunkowo nieduże lokalne zmiany klimatyczne. Główne zmiany są spowodowane występowaniem rozległych terenów otwartych z sezonową niską roślinnością, co powoduje, że tereny te nagrzewają się w okresie letnich upałów, mają stosunkowo niską wilgotność, a także mogą w ich obrębie występować silne wiatry. Intensywność zabudowy w obrębie istniejących terenów zabudowy jest stosunkowo nieduża. Nie wpływa więc zasadniczo negatywnie na stan lokalnego klimatu. W obrębie terenów pokrytych przez materiały sztuczne temperatury minimalne są nieco wyższe niż na terenach otwartych (dotyczy to zwłaszcza temperatur nocnych). Powoduje to zmniejszenie dobowych amplitud temperatury powietrza. Taka sytuacja jest spowodowana dostarczaniem dużych ilości sztucznego ciepła do atmosfery m.in. w skutek ogrzewania budynków zimą, działania klimatyzacji latem, ruchu pojazdów silnikowych i obecności innych źródeł ciepła. Dodatkowo, większość powierzchni takich jak beton, asfalt i inne materiały budowlane pochłania więcej promieniowania słonecznego niż powierzchnie naturalne, a następnie to ciepło szybko oddają do powietrza.

W związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu mogą nastąpić zmiany w lokalnym klimacie, a ich wielkość będzie zależała od intensywności zagospodarowania antropogenicznego. Najistotniejsze zmiany topoklimatu przewiduje się na planowanych terenach zabudowy MNW-U, a także MNW i RZM, gdzie dopuszczono redukcję powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60-70% powierzchni działki budowlanej. Planowane zmiany dotychczasowego użytkowania tych

terenów spowodują miejscowo zmiany mezoklimatu w kierunku klimatu o cechach charakterystycznych dla obszarów zurbanizowanych. Pokrycie terenu przez materiały nieprzepuszczalne, w tym budynki, spowoduje miejscowo powstanie w okresie letnich upałów zjawiska przegrzewania, związanego z szybkim nagrzewaniem się ww. powierzchni sztucznych i szybkiego oddawania przez nie ciepła. Sprzyja temu brak zjawiska zacieniania, które występuje w otoczeniu drzew i krzewów (obecność drzew ogranicza nagrzewanie się powierzchni sztucznych takich jak asfalt, beton, mury, dachy). Z ograniczonym udziałem roślinności związana jest również mała wilgotność powietrza, gdyż wody deszczowe na takich terenach szybko odparowują lub są splukiwane. W zależności więc od tego jaka zostanie nasadzona roślinność w obrębie wymaganej w Planie powierzchni biologicznie czynnej na tych terenach, to zjawisko to może być mniej lub bardziej modyfikowane. W przypadku gdyby nasadzono tu roślinność wysoką, mogłaby ona zacieniać część sztucznych nawierzchni, ograniczając jej nagrzewanie, a w skutek parowania wody z powierzchni liści obniżyć temperaturę. Natomiast niska roślinność miałaby minimalny wpływ na opisane warunki termiczne.

Mniejsze zmiany topoklimatu mogą wystąpić na terenach zabudowy RZP, gdzie dopuszczono redukcję powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% powierzchni działki budowlanej. Zachowanie w tych terenach 70% udziału powierzchni biologicznie czynnej będzie łagodzić skutki zwiększenia powierzchni terenów pokrytych materiałami sztucznymi.

Planowane zmiany zagospodarowania wynikające z realizacji terenów elektrowni słonecznych mogą spowodować nieznaczne zmiany w topoklimacie. Biorąc pod uwagę planowane zagospodarowanie tj. pokrycie tych terenów przez niskie panele fotowoltaiczne, którym będzie towarzyszyła stała niska roślinność, nie przewiduje się zmiany w zakresie przewietrzania. Zmniejszy się niewątpliwie nasłonecznienie gruntu pod panelami, co ograniczy szybkie odparowywanie wody (osuszanie gruntu). Woda z gruntu będzie więc odparowywać powoli, co może spowodować zwiększenie wilgotności powietrza przy ziemi. Panele słoneczne przekształcają jednak dużą część nasłonecznienia na ciepło, co będzie powodować lokalne, nad nimi, podniesienie temperatury i spadek wilgotności. Badania prowadzone w tym zakresie wykazały, że wpływ ten jest niewielki.

Budowa farmy fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej ma jednak też oddziaływanie pozytywne dla klimatu, gdyż realizuje politykę zmierzającą do obniżenia emisji zanieczyszczeń energetycznych do atmosfery (gazów cieplarnianych, ich gromadzenie się w atmosferze powoduje nagrzewanie się powietrza).

Pozytywny wpływ na klimat lokalny będzie miało natomiast założenie lasu w terenie oznaczonym symbolem L. Wykształcenie drzewostanu będzie wpływać stabilizująco na klimat. Skupiska drzew regulują wilgotność powietrza oraz temperaturę powietrza. Dla zdrowia ludzi przebywających w najbliższym sąsiedztwie skupisk drzew korzystne jest również nasycenie powietrza olejkami eterycznymi powodującymi zmniejszenie ilości chorobotwórczych drobnoustrojów w powietrzu.

10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu

W stosunku do obowiązującego na tym obszarze prawa miejscowego, analizowany Plan wprowadza szereg nowych uregulowań prawnych dotyczących lokalizacji inwestycji mogących oddziaływać na środowisko. W obszarze całego Planu zakazano lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz ustalono, że dopuszczona Planem działalność usługowa, nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Lokalizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko została wykluczona na obszarze całego Planu, za wyjątkiem lokalizacji przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu. W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dopuszczono je na terenach oznaczonych symbolami literowymi RZM, RZP, PEF, a także na pozostałej części obszaru Planu wyłącznie z zakresu uzbrojenia terenu. Dopuszczono więc podstawowo tego typu przedsięwzięcia z zakresu związanego z rolnictwem oraz infrastrukturą techniczną.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje pomiarów poziomów substancji w powietrzu w odniesieniu do poszczególnych stref w województwie, a następnie je ocenia. Gmina Nur znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2023 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia opracowane na potrzeby Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2023 r. (GIOŚ, 2024). Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Tabela 1. Klasy w strefie mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2023 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A - nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego, C - powyżej poziomu dopuszczalnego /docelowego oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5)

SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	A	A1 ²⁾

źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – Raport wojewódzki za rok 2023 r., GIOŚ 2024 r.

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I fazy, strefa mazowiecka uzyskała klasę A

W ocenie ze względu na ochronę zdrowia za 2023 r. stwierdzono, że stężenia większości zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieściły się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń w tej strefie nie przekraczały poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu długoterminowego w strefie mazowieckiej stwierdzono jedynie dla ozonu w ocenie wg kryterium ochrony zdrowia i ochrony roślin. Były to znacznie lepsze wyniki niż w latach ubiegłych kiedy przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego w strefie mazowieckiej stwierdzono również dla benzo(a)pirenu, dwutlenku siarki (SO₂), pyłu zawieszonego PM10 (przekroczenie normy dobowej i rocznej) oraz PM2,5 (dla fazy II).

W gminie Nur stwierdzono przekroczenie zawartości ozonu (w ostatnich 5 latach poziomu celu długoterminowego – średnia 8-godzinna oraz poziomu celu długoterminowego – AOT40) zarówno wg kryterium ochrony zdrowia jak i kryterium ochrony roślin. Stężenie O₃, wyrażone jako liczba dni w roku z przekroczeniem poziomu 120 µg/m³ przez wartości średnie 8-godzinne kroczące, uśrednione dla 3 lat to około 1-10 dni, wartości zaś wskaźnika AOT40 dla O₃ uśrednionego dla okresu 5 lat (2017 – 2022) w rejonie opracowania to około 9 000,1 – 12 000,0 (µg/m³)·h (norma wynosi zaś 6 000 (µg/m³)·h). Źródłem ozonu w powietrzu jest przede wszystkim spalanie paliw w transporcie (samochodowym, w samolotach, lokomotywach spalinowych, sprzęcie budowlanym i ogrodowym), przemysł i duże źródła spalania, a także produkty chemiczne. W rejonie gminy Nur główną przyczyną przekroczenia norm zawartości ozonu w troposferze jest napływ zanieczyszczeń z innych regionów. Na przekroczenie zawartości ozonu mają również wpływ warunki meteorologiczne - im cieplejszy rok tym to przekroczenie jest wyższe.

Wg przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM10” w roku 2023 w rejonie gminy Nur średnioroczne stężenie tych pyłów wynosiło poniżej 20,4 µg/m³ (norma 40 µg/m³; dla porównania w 2017 r. stężenie to wynosiło pomiędzy 15 a 25 µg/m³). Wg mapy „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM2,5” w roku 2023 w rejonie gminy średnioroczne stężenie pyłu PM2,5 wynosiło poniżej 10,4 µg/m³ (norma dla fazy II – 20 µg/m³; dla porównania stężenie to wynosiło w 2017 r. - 15,0-17,5 µg/m³). Wg zaś mapy „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia B(a)P” w roku 2023 w rejonie gminy średnioroczne stężenie B(a)P w pyłe wynosiło poniżej 0,5 ng/m³ (norma wynosi 1,0 ng/m³, za przekroczenie normy uznaje się wartości powyżej 1,5 ng/m³, dla porównania w 2017 r. wynosiło pomiędzy 1,0 a 1,3 ng/m³).

Głównym źródłem pozostałych zanieczyszczeń powietrza w gminie (m.in. benzo(a)pirenu i pyłów zawieszonych) jest emisja niska-powierzchniowa, czyli pochodząca ze spalania paliw stałych w indywidualnych instalacjach zaopatrzenia w ciepło. Widać to bezpośrednio w wynikach badań prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska - w okresie grzewczym wzrasta poziom zanieczyszczeń, zaś znacząco maleje latem. Zanieczyszczenia są również emitowane przez lokalne kotłownie obiektów użyteczności publicznej. Ponadto źródłem zanieczyszczeń jest pylenie z niepokrytych roślinnością gruntów ornych i dróg gruntowych, a także m.in. ruch pojazdów na drogach szybkiego ruchu – jak znajdująca się w obszarze gminy Nur - droga krajowa nr 63, której obecność najbardziej oddziałuje na tereny położone w jej sąsiedztwie. Na jakość powietrza w gminie ma również wpływ napływ zanieczyszczeń z innych, bardziej zanieczyszczonych regionów, a także warunki

atmosferyczne (utrzymywanie się w ostatnich latach wysokich temperatur powietrza w sezonie grzewczym obniża ilość spalanych paliw stałych i emisję zanieczyszczeń, zmniejszenie zaś ilości opadów i wilgotności powietrza wpływa na zwiększenie poziomu pylenia z terenów zaoranych pól uprawnych czy dróg gruntowych).

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, a także terenów otwartych. Roślinność, szczególnie w okresie wegetacyjnym, ma zdolność regeneracji powietrza, zaś duże powierzchnie terenów otwartych zapewniają możliwość rozpraszania i wywiewania zanieczyszczeń atmosferycznych. Drzewa pochłaniają i neutralizują substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie (ołów, kadm, miedź, cynk). Tereny otwarte, dominujące w obszarach Planu, stwarzają podstawowo warunki do przewietrzania, w tym wywiewania nadmiaru zanieczyszczeń. W obszarze Planu występuje niewiele zadrzewień. Położone w otoczeniu obszarów Planu lasy i zadrzewienia iglaste - sosnowe mają nieco mniejszą zdolność do regeneracji powietrza (produkują nieco mniej tlenu, jednak dobrze pochłaniają pyły zawieszone) niż lasy liściaste (szczególnie te zbudowane z gatunków drzew o dużych liściach), wytwarzają one jednak korzystne dla zdrowia ludzi fitoncydy, przez co środowisko takich lasów jest pozbawione chorobotwórczych grzybów i wirusów.

Zabudowa w gminie Nur jest zaopatrywana w ciepło z indywidualnych instalacji, ponieważ brak jest na terenie gminy sieci ciepłowniczej i ciepłowni zbiorczej. Podstawowym źródłem ciepła są instalacje wykorzystujące węgiel i jego pochodne (gmina nie jest obsługiwana przez sieć gazową). Ponadto coraz więcej gospodarstw indywidualnych korzysta z indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca czy ziemi. Nadal jednak znaczna część źródeł ciepła stanowi źródło zanieczyszczeń powietrza.

W Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętą uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. i zmienioną uchwałą Nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. jako główne działania naprawcze wskazano:

- ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej,
- prowadzenie doradztwa energetycznego i ekologicznego,
- analiza ubóstwa energetycznego i doradztwo osobom ubogim energetycznie,
- kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej (aktualnie obowiązuje uchwała Nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ze zmianą przyjętą uchwałą Nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r.) oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych,
- edukacja ekologiczna,
- zwiększanie powierzchni zieleni w wybranych gminach województwa mazowieckiego,
- ograniczanie wtórnej emisji pyłu - czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich i gminach miejsko-wiejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

Ponadto przedstawiono przykłady dobrych praktyk wspomagających obniżanie stężeń szkodliwych substancji w powietrzu. W zakresie planowania przestrzennego uwzględnianie dobrych praktyk ma na celu takie wyznaczanie zabudowy i zagospodarowania terenu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach miejscowych, aby umożliwić ograniczenie emisji pyłów poprzez:

- ustalanie minimalnego współczynnika terenów biologicznie czynnych (zieleni) na poziomie nie mniejszym niż 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzanie zieleni ochronnej i urządzonej (w szczególności w otoczeniu placówek edukacyjnych zlokalizowanych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu) oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych obszarów zabudowanych (place, skwery, „zielone” miejsca wypoczynku dla dzieci i osób starszych),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- zachowanie istniejących terenów zieleni i terenów wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- zmniejszanie liczby koszeń terenów zielonych, zakładanie łąk kwietnych,
- ustalanie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym bądź instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
- wprowadzanie ograniczeń w zakresie stosowania paliw stałych,

- modernizowanie układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast, stosowanie zieleni wysokiej (szpalerów drzew) wzdłuż dróg, w szczególności w terenie zabudowanym,
- reorganizację układu komunikacyjnego oraz wprowadzanie stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
- zapewnienie obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
- zatrudnianie urbanistów,
- ograniczanie możliwości powstawania inwestycji usługowych zwiększających zanieczyszczenie powietrza wokół placówek szkolno-wychowawczych (np. dyskontów handlowych i parkingów).

Generalna Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. Instytucja ta jest zobowiązana do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nieobjętych obowiązkiem opracowywania strategicznych map hałasu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (art. 118) dla miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców, a także głównych dróg, linii kolejowych i lotnisk wykonuje się strategiczne mapy hałasu. Dla gminy Nur od roku 2018 nie opublikowano danych z monitoringu hałasu. Rolniczy charakter terenów opracowania oraz mała intensywność zabudowy i małe zaludnienie powodują, że gmina należy do obszarów mało narażonych na uciążliwości związane z hałasem. Głównymi źródłami hałasu w obszarach Planu są czynności wykonywane codziennie związane z użytkowaniem terenów zabudowy i pracami rolniczymi. Dodatkowe źródła emisji hałasu to ruch pojazdów silnikowych na drogach. W pobliżu obszarów Planu przebiegają najczęściej drogi o małym lub umiarkowanym natężeniu ruchu niestanowiące ponadnormatywnych uciążliwości hałasowych. Największym ruchem pojazdów odznacza się droga wojewódzka nr 693 (jej fragmenty zostały oznaczone w Planie symbolem KDG). Wg Generalnego Pomiaru Ruchu z lat 2020/2021 drogą tą na odcinku od Małkini do Łęgu Nurskiego w ciągu doby przemieszczało się około 2573 pojazdów silnikowych, a na odcinku od Łęgu Nurskiego do granicy województwa – 2337 pojazdów silnikowych. Liczba pojazdów w stosunku do poprzednich lat na tej drodze wzrosła - w 2015 r. na ww. odcinkach wynosiła odpowiednio 2038 i 1954, zaś w 2010 r. odpowiednio: 2554 i 1675. Samochody ciężarowe, autobusy i ciągniki powodujące znaczące uciążliwości hałasowe, stanowią około 25% pojazdów się tu poruszających. Obszarami najbliższymi położonymi w stosunku do tej drogi są: tereny położone w Żebrach-Kolonii (tereny 8-9PEF), obszar obejmujący działki ewid. od 381/3 do 1451 w Nurze (teren 6RZM) oraz działkę ewid. nr 557 w Ołtarzach Gołaczach (teren 7PEF).

Mniejszym ruchem pojazdów odznacza się droga krajowa nr 63. Wg Generalnego Pomiaru Ruchu z lat 2020/2021 drogą tą na odcinku od Czyżewa (DW690) do - Łęgu Nurskiego (DW694) w ciągu doby przemieszcza się około 1756 pojazdów silnikowych, co jak na drogę krajową klasy głównej jest małym natężeniem. Dla porównania na odcinku tej drogi „Zambrów /przeście 2” drogą tą przemieszczało się 12 157 pojazdów silnikowych. Porównując dane dla innych dróg krajowych, ilość pojazdów wzrosła umiarkowanie w ostatnich latach. W 2015 r. ww. odcinkiem drogi krajowej w ciągu doby przejeżdżała podobna liczba pojazdów silnikowych – 1797, zaś w latach 2010 i 2005 nieznacznie mniej – odpowiednio 1449 i 1104. Podstawowo przejeżdżają na tym odcinku samochody osobowe, o umiarkowanej uciążliwości hałasowej. Samochody ciężarowe, autobusy i ciągniki powodujące znaczące uciążliwości hałasowe, stanowią około 27% pojazdów tu się poruszających. Obszarem najbliższym położonym w stosunku do tej drogi jest teren działki ewid. nr 1077 w Strękowie (teren 2MNW-U), położony w odległości 20 m od krawędzi tej drogi. Pozostałe obszary są usytuowane w odległości powyżej 100 m od niej.

Biorąc pod uwagę analogiczne pomiary hałasu wykonane dla dróg o podobnym natężeniu ruchu pojazdów (w tym Lokalne mapy hałasu dla części gminy Leszno i miasta Łosice na terenie województwa mazowieckiego opracowane na podstawie pomiarów hałasu drogowego wykonanych odpowiednio w roku: 2022 i 2021 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, GIOŚ, 2022-2023 r.), należy stwierdzić, iż w rejonie opracowania najprawdopodobniej nie występuje przekroczenie norm akustycznych jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej i szpitali w miastach, jak i terenów o dopuszczalnym większym poziomie hałasu.

Pozostałe drogi w obszarze Planu prowadzą lokalny ruch pojazdów, niestanowiący znaczących uciążliwości.

Z realizacją planowanej, w obecnie sporządzanym Planie, zabudowy będzie potencjalnie związana emisja zanieczyszczeń wynikająca z zaopatrzenia budynków w ciepło. W sporządzanym dokumencie znalazło się jednak szereg rozwiązań, mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, stanowiących dobre praktyki z zakresu planowania przestrzennego wskazane w Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu. W obszarze Planu ustalono

zaopatrzenie w ciepło budynków z indywidualnych instalacji, ponieważ w gminie brak jest zbiorczego systemu zaopatrzenia w ciepło, nie mniej uwzględniono tzw. uchwałę antysmogową przyjętą dla województwa mazowieckiego, wskazując zastosowanie rodzajów instalacji i paliw zgodnie z ww. uchwałą. W uchwale tej wykluczono stosowanie wysokoemisyjnych paliw konwencjonalnych takich jak węgiel brunatny i jego pochodnych, węgiel kamienny w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm, paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% oraz mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, oraz nakazano eksploatację instalacji spełniającej normy emisji zanieczyszczeń. Wymagania dla pieców na paliwa stałe będących w sprzedaży reguluje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe określone m.in. w celu stosowania takich substancji i rozwiązań technicznych, które minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko tych urządzeń w okresie ich użytkowania i po zużyciu. Nie wykluczono również zaopatrzenia z sieci ciepłej gdyby w przyszłości zaistniały warunki do jej wykonania (mając na uwadze zasady określone w ustawie Prawo energetyczne, to o ile będą istniały techniczne i ekonomiczne przesłanki do przyłączenia do sieci ciepłowniczej to obiekty budowlane będą do niej podłączone). Ponadto wskazano na możliwość dywersyfikacji źródeł energii i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych montowanych na potrzeby indywidualne, a także zaopatrzenia ludności na terenach elektrowni słonecznych. Wprowadzone zapisy wykluczają stosowanie w nowych budynkach najbardziej niekorzystnych dla środowiska paliw stałych i nisko wydajnych pieców, powodujących znaczące zwiększenie emisji niskiej z terenów zabudowy.

Dodatkowo zaplanowanie niskiej i umiarkowanej intensywności zabudowy (maksymalnie do 10 m wysokości) oraz ustalenie wymogu zachowania powierzchni biologicznie czynnej w terenach zabudowy na poziomie 30-70% działki budowlanej, będzie sprzyjało przewietrzaniu terenów zabudowy w gminie i ewentualnemu wywiewaniu zanieczyszczeń z terenów zabudowy, gdzie na stałe przebywają ludzie. Pozytywne znaczenie ma również wyznaczenie w obszarze Planu gruntu leśnego, w obrębie którego będzie odbywać się regeneracja powietrza na wysokim poziomie.

W Planie w prawidłowy sposób ustalono ochronę akustyczną dla terenów zabudowy przyporządkowując poszczególnym terenom właściwe dla nich normy akustyczne określone w przepisach wykonawczych ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Jednym ze źródeł zanieczyszczeń powietrza i hałasu jest ruch pojazdów silnikowych na drogach. Planowane zagospodarowanie wpłynie w większości w sposób umiarkowany na generację ruchu pojazdów silnikowych. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej i produkcji rolniczej będą generowały umiarkowany ruch pojazdów. Większy ruch pojazdów mogą generować tereny zabudowy usługowej, które mogą zostać zrealizowane w terenach MNW-U.

Jako korzystne ustalenie Planu, mogące wspomagać ograniczenie ww. emisji hałasu, należy uznać dopuszczenie na wszystkich drogach publicznych położonych w obszarze Planu lokalizacji dróg rowerowych. Wytyczenie dróg rowerowych będzie promować styl życia bez użycia samochodu.

W sporządzanym dokumencie uwzględniono również obecność istniejących uciążliwości hałasowych związanych z ruchem pojazdów po drodze krajowej i wojewódzkiej. Na większości terenów sąsiadujących z tymi drogami wyznaczono tereny, na których nie przebywają na stałe lub czasowo ludzie. Natomiast na w terenie 6RZM dopuszczono realizację zabudowy w odległości co najmniej 13-20 m od linii rozgraniczającej tych dróg oraz ustalono strefy ochrony akustycznej, w obrębie których nakazano stosowanie rozwiązań projektowych i technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynku mieszkalnym, w tym stosowanie stolarki okiennej o podwyższonej izolacyjności akustycznej, stosowanie na elewacjach rozwiązań architektonicznych o charakterze rozpraszającym dźwięk, projektowanie rozkładu pomieszczeń, uwzględniającego najkorzystniejsze ich położenie w stosunku do źródeł hałasu.

Realizacja terenów elektrowni słonecznych będzie miała znikomy, lokalny, negatywny wpływ na jakość powietrza oraz klimat akustyczny. Praca farm fotowoltaicznych jest bezemisyjna i nie wymaga stałej obsługi (dojazdy do farmy będą sporadyczne, ograniczone najprawdopodobniej do kilku w roku). Ich funkcjonowanie nie generuje więc stałego zwiększenia ruchu pojazdów silnikowych na drogach, czy nie generuje potrzeby ogrzewania budynków. W okresie funkcjonowania ww. planowanych instalacji niewielkim źródłem hałasu będą transformatory, jednak ich oddziaływanie akustyczne nie będzie oddziaływać poza terenami produkcji energii.

Realizacja farm fotowoltaicznych, w tym pokrycie gruntu przez roślinność niską, spowoduje ograniczenie pylenia z zaoranych pól poza okresem wegetacyjnym. Okresowe zaś mycie paneli, wymagane do ich prawidłowego funkcjonowania, zmniejszy również możliwość pylenia wtórnego z ich powierzchni.

Produkcja energii przez panele fotowoltaiczne jest najbardziej korzystna dla stanu jakościowego środowiska. W skutek zmniejszenia ilości energii wytwarzanej przez konwencjonalne źródła energii, na rzecz energii wytwarzanej przez źródła odnawialne, następuje redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza. Dopuszczenie więc zaopatrzenia budynków z indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii, jak i wytwarzanie tej energii w obrębie farm fotowoltaicznych, jest zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku Województwa z zakresu ochrony jakości powietrza, a także z postanowieniami Strategicznego Planu Adaptacji (SPA) dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 w zakresie ustaleń dotyczących: dywersyfikacji źródeł energii, w tym wykorzystania źródeł odnawialnych czy Pakietu klimatyczno-energetycznego (przyjętego przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.) w zakresie ustaleń dotyczących redukcji emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.

W związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu zwiększony poziom hałasu może być związany z fazą budowy nowych obiektów - spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Ilość emitowanych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zależna od zastosowanych technologii robót, będzie stosunkowo niewielka, ograniczona do czasu budowy i z tendencją pochłaniania przez podłoże. Można więc stwierdzić, że powstałe w trakcie prowadzenia prac budowlanych zanieczyszczenia powietrza nie będą miały wpływu na otaczające tereny w odległościach większych niż kilkadziesiąt metrów od granic terenu budowy i od osi głównych ciągów transportowych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i będzie odwracalna.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, nastąpi nieduże podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu. Nie spowoduje to jednak znaczącego pogorszenia warunków życia mieszkańców gminy Nur oraz nie będzie oddziaływało na najcenniejsze w gminie i w jej sąsiedztwie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Wg danych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzone w latach 2001-2023 pomiary pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Jednocześnie z „Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie mazowieckim – opracowanej na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska” (GIOŚ, 2024 r.) wynika, że średnia wartość natężeń składowej elektrycznej minimalnie wzrosła na wszystkich badanych w województwie mazowieckim obszarach w latach 2021-2023 z 0,8 V/m do 0,91 V/m (dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 3 MHz do 300 GHz, w latach 2003-2019 wynosił 7 V/m, obecnie od 1 stycznia 2020 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla częstotliwości od 10 MHz do 400 MHz wynosi 28 V/M).

W obszarze opracowania występują obecnie obiekty stanowiące lokalne źródło promieniowania elektromagnetycznego. Są nimi napowietrzne linie elektroenergetyczne: najwyższego napięcia (rejon działki ewid. nr 206 w m. Godlewo-Milewek) oraz średniego napięcia. Ponadto w sąsiedztwie jednego z obszarów Planu, w miejscowości Nur (rejon działek nr 1451-330/3) znajduje się stacja bazowa telefonii komórkowej. Wg dostępnych danych przyjmuje się, że obszar promieniowania elektromagnetycznego szkodliwego dla ludzi wynosi 5 m od osi linii. Wg danych Mapy pola elektromagnetycznego zamieszczonej na portalu <https://si2pem.gov.pl/> w latach 2019 i 2022 przeprowadzono badania pola elektromagnetycznego wokół ww. stacji bazowej telefonii komórkowej, które wykazały dotrzymanie norm w tym zakresie.

W Planie zaadaptowano istniejące źródła promieniowania elektromagnetycznego – napowietrzne linie elektroenergetyczne najwyższego i średniego napięcia.

W zakresie linii elektroenergetycznych średniego napięcia dopuszczono możliwość ich przebudowy na linie kablowe, podziemne oraz ustalono, iż nowe linie średniego napięcia na terenach zabudowy mogą być realizowane wyłącznie jako linie kablowe tak, aby zminimalizować ich oddziaływanie na poziom pól elektromagnetycznych w powietrzu na terenach gdzie na stałe przebywają ludzie. W obszarach, w których w obrębie Planu przebiegają istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia wyznaczono pasy technologiczne. W pasach tych,

określonych na załączniku graficznym Planu, ustalono zakaz lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Zatem przy lokalizacji wszelkich budowli, w tym zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, zostanie uwzględnione oddziaływanie istniejących linii elektroenergetycznych średniego napięcia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W rejonie, w którym przebiega przez obszar Planu linia elektroenergetyczna najwyższego napięcia, nie dopuszczono lokalizacji jakiegokolwiek zabudowy, w tym z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wyznaczając teren drogi publicznej.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami – art. 46 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje jednak ograniczenie lokalizowania tych inwestycji na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (na tych terenach jest możliwa jedynie lokalizacja „infrastruktury technicznej o nieznacznym oddziaływaniu”, tj. m.in. instalacji radiokomunikacyjnych wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, jeżeli nie jest zaliczana do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowi przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000). Sytuując powyższe instalacje w terenach dostępnych dla ludzi należy przestrzegać norm zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Urządzenia radiokomunikacyjne umieszcza się na znacznych wysokościach (ok. 30-70 m n.p.t.) i na tym poziomie występuje najmocniejsza wiązka promieniowania. W obrębie analizowanego Planu i jego otoczenia zabudowa przeznaczona na pobyt ludzi będzie miała maksymalnie do 10 m wysokości, w związku z tym dodatkowo nie przewiduje się negatywnego oddziaływania opisanych wyżej instalacji na zdrowie ludzi.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

Pełne, najnowsze opublikowane przez Generalny Instytut Ochrony Środowiska badania monitoringu jakości wód rzek w gminie Nur pochodzą z okresu 2016-2021 r. Jakość wód rzek Bugu, Nurca i Pukawki sklasyfikowano następująco:

	Bug od Kołodziejki do Broku PLRW200021266759	Nurzec od Siennicy do ujścia PLRW20001926669	Pukawka PLRW200017266729
klasa elementów biologicznych (ocena 5. klasowa)	4 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy 4 wskaźnika makro-bezkręgowce bentosowe, fitoplankton	4 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy 4 wskaźnika ichtiofauna	2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy 2 wskaźnika ichtiofauna, makrofity
klasa elementów hydro-morfologicznych	1	1	2
klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa)	>2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy >2 wskaźnika zawiesina ogólna, CHZT-Cr, CHZT-Mn, BZT5, zawiesina ogólna	>2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy >2 wskaźnika manganu	>2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy >2 wskaźnika wapń, twardość ogólna, zakwaszenie, azot azotynowy, azot azotanowy, azot ogólny
klasa elementów fizykochemicznych z grupy: specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa)	2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy 2 wskaźnika arsen, bar, bor, cynk, miedź, fenole lotne, glin, molibden, selen, tytan, fluorki	2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy 2 wskaźnika węglowodory ropopochodne, aldehyd mrówkowy, bar, glin, fluorki	2 ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy 2 wskaźnika fenole lotne, fluorki
STAN EKOLOGICZNY	SŁABY	SŁABY	UMIARKOWANY

STAN CHEMICZNY	PONIŻEJ DOBREGO ze względu na przekroczenie wartości granicznych hepterochloru, difenyloeterów bromowanych	PONIŻEJ DOBREGO ze względu na przekroczenie wartości granicznych B(a)P, hepterochloru, rtęci i jej związków, difenyloeterów bromowanych	PONIŻEJ DOBREGO ze względu na przekroczenie wartości granicznych B(a)P
STAN OGÓLNY	ZŁY	ZŁY	ZŁY

W latach 2022-2023 przeprowadzono wybiórcze badania dla wybranych odcinków rzek. Z pośród ww. rzek zbadano wody rzeki Nurzec na odcinku od Siennicy do ujścia. Badania te wskazały utrzymujący się trend zanieczyszczeń elementów biologicznych oraz fizykochemicznych stwierdzony w latach 2016-2021.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. przyjęto dla ww. JCWP:

- Bugu od granicy w Niemirowie do Broku kod JCWP RW20001226714759 (wg układu jednostek planistycznych aPGW: RW200021266759): cel środowiskowy - osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Bug w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego, poza B(a)P dla którego ustalono złagodzone wskaźniki, stwierdzając, że osiągnięcie tego celu jest zagrożone z powodu presji: chemicznej: rozproszonej – spowodowanej rozwojem obszarów zurbanizowanych, w tym transportu, turystyki, odprowadzaniem ścieków deszczowych z terenów zabudowy, obiektów mostowych oraz presji troficznej ze źródeł przemysłowych, bytowych i komunalnych (źródła punktowe i rozproszone). Dla ww. JCWP ustalono indywidualne działania naprawcze, w tym uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową oraz wykonanie analizy techniczno-ekonomicznej gospodarowania ściekami na obszarze gminy Nur.
- Nurca kod JCWP RW2000112671469 (wg układu jednostek planistycznych aPGW: RW20001926669): cel środowiskowy - osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Nurzec od ujścia do ujścia Nitki, i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego poza B(a)P, rtęcią i związkami tributyllocyny dla których ustalono złagodzone wskaźniki, stwierdzając, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone z powodu presji: chemicznej - rozproszonej spowodowanej rozwojem obszarów zurbanizowanych, w tym transportu, turystyki, odprowadzaniem ścieków deszczowych z terenów zabudowy, a także spowodowanej rolnictwem i leśnictwem; oraz presji troficznej spowodowanej nawożeniem oraz odpływem miejskim (wody opadowe), źródłami przemysłowymi, bytowymi i komunalnymi (punktowe i rozproszone), a także z powodu prostowania koryta i realizacji budowy piętrzących na rzece. Dla ww. JCWP ustalono indywidualne działania naprawcze, w tym aktualizację programu ochrony środowiska gminy Nur w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza substancjami będącymi czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP.
- Pukawki kod JCWP RW20001026714729 (wg układu jednostek planistycznych aPGW: RW200017266729): cel środowiskowy - osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego, stwierdzając, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone z powodu prostowania koryta oraz realizacji budowy piętrzących na rzece.

Jakość wód podziemnych w obrębie JCWPd nr 55 (PLGW200055), na terenie której usytuowana jest gmina Nur, była badana przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu diagnostycznego. W 2022 r. przeprowadzono na terenie powiatu ostrowskiego badanie tych wód w gminach Ostrow Mazowiecka, Brok, Małkinia Górna, Andrzejewo i Zaręby Kościelne. W wyniku przeprowadzonych badań w trzech punktach pomiarowych wody zakwalifikowano do III klasy, zaś w dwóch punktach do II klasy czystości. Na podstawie tych badań stan chemiczny oraz ilościowy stan wód podziemnych na terenie JCWPd nr 55 określono jako dobry. Stwierdzono występowanie presji obszarowej rozproszonej związanej z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. Stopień wykorzystania wód tego zbiornika oceniono na 12%. Wg Mapy hydrogeologicznej Polski obszary Planu charakteryzują się niskim lub bardzo niskim poziomem zagrożenia zanieczyszczeniami wód podziemnych – są to obszary o średniej lub wysokiej odporności poziomu głównego, ale bez znaczących ognisk zanieczyszczeń (jednocześnie jako lokalne ogniska zanieczyszczeń wskazano fermę hodowlaną). W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2022 r. oceniono, że przyjęte dla JCWPd nr 55 cele osiągnięcia dobrego stanu chemicznego i ilościowego nie są zagrożone. Jednocześnie wskazano występowanie presji chemicznej – obszarowej - rozproszonej związanej z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. W gminie Nur 97% mieszkańców korzysta z gminnej sieci wodociągowej, w tym 75,2% budynków

mieszkalnych jest podłączonych do sieci (GUS, 2023 r.), do której wody pobierane są z ujęć podziemnych. Duża część obszarów Planu znajduje się w zasięgu obsługi poprzez sieci wodociągowe zaopatrywane w wodę z gminnych ujęć wody.

Na stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych w gminie mają wpływ takie czynniki jak: spływy powierzchniowe i wody infiltrujące z pól uprawnych i pastwisk zawierające środki ochrony roślin i nawozy, gospodarka wodno-ściekowa, w tym odprowadzanie ścieków bytowych ze znacznej części gminy do nieszczelnych zbiorników (w gminie funkcjonuje aż 659 zbiorników bezodpływowych na ścieki), a także zrzuty ścieków bytowych bezpośrednio do wód powierzchniowych i gruntu. W gminie Nur brak jest komunalnej oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej obsługującej mieszkańców (funkcjonuje oczyszczalnia ścieków obsługująca szkołę podstawową w miejscowości Nur na 350 RLM). Ścieki ze zbiorników bezodpływowych są wywożone do oczyszczalni ścieków w Ciechanowcu. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje stosunkowo duża ilość gospodarstw posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków – 263 wg stanu na 2023 r., co oznacza, że około 22% mieszkańców korzysta z przydomowych oczyszczalni (przyjmując, że jedna oczyszczalnia obsługuje jedno mieszkanie zamieszkiwane przez 2,06 osób zgodnie z danymi GUS z 2023 r.).

W wyniku realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej zaplanowanych w sporządzanym dokumencie, w gminie zwiększy się ilość powstających ścieków bytowych. Z dopuszczonym powiększeniem terenów zabudowy usługowej może być związane również generowanie ścieków przemysłowych. Biorąc natomiast pod uwagę planowany sposób zagospodarowania nie przewiduje się, w związku z realizacją ustaleń Planu, powstawania znacznej ilości zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych, wymagających oczyszczania zgodnie z przepisami odrębnymi. W związku zaś z przekształceniem większości terenów rolnych w tereny zabudowy, produkcji energii i komunikacji nastąpi natomiast lokalnie likwidacja niekontrolowanego spływu zanieczyszczeń wypłukiwanych z obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej takich jak środki ochrony roślin i nawozy (głównie związki azotu), które są szczególnie intensywnie stosowane na występujących w obszarach Planu gruntach średnich i niskich klas bonitacyjnych. Pośrednio przyczyni się to więc do poprawy stanu i potencjału ekologicznego wód powierzchniowych.

Sporządzany Plan stwarza warunki do fitoremediacji części zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb warunkując możliwość zachowania i kształtowania zieleni niskiej i wysokiej w obrębie wymaganej w terenach zabudowy i elektrowni słonecznych powierzchni biologicznie czynnej oraz w obrębie terenu lasu. Biorąc pod uwagę, iż prawie połowę obszarów Planu zajmują tereny planowanych farm fotowoltaicznych, gdzie będzie dominowała roślinność niska, a także wyznaczono teren lasu i ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy, to na większości terenów w Planie będzie istniała możliwość filtracji zanieczyszczeń przedostających się z atmosfery. W tym miejscu należy również dodać, iż z funkcjonowaniem elektrowni słonecznych nie będzie związane wytwarzanie ścieków oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych (zgodnie z ogólnodostępnymi danymi panele fotowoltaiczne myje się wodą niezanieczyszczoną substancjami chemicznymi).

Na etapie sporządzania Planu brak jest dokładnych informacji dotyczących ilości powstających ścieków, jak i ich rodzajów. Z reguły ścieki bytowe stanowią około 95% zużytej wody. W skład ścieków komunalnych wchodzi zanieczyszczenia organiczne, nieorganiczne oraz różnego rodzaju pyły. Do nieorganicznych zanieczyszczeń rozpuszczalnych należą sole mineralne, wpływające na właściwości chemiczne wody, np. kwas siarkowy, który dostaje się na powierzchnię ziemi i do wód w postaci tzw. kwaśnych deszczów, czy toksyczne sole metali ciężkich (np. ołowiu, rtęci), które działają zabójczo na organizmy żywe.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (w szczególności Rozdział 2 – Zasady ochrony wody) określa w sposób szczegółowy reguły dotyczące ochrony wód, w tym w zakresie ograniczania odprowadzania ścieków oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód i do ziemi. Ustalenia analizowanego Planu, uszczegóławiają tematykę sposobu odprowadzania ścieków w przedmiotowym obszarze. W Planie ustalono docelowo obowiązek przyłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki bytowe lub przemysłowe do oczyszczalni ścieków, przy czym obecnie na terenie gminy brak jest oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. W związku z powyższym na terenach nieobsługiwanych przez sieć kanalizacyjną możliwe będzie realizowanie indywidualnych systemów odprowadzania ścieków, o których mowa w przepisach odrębnych tj. przydomowych lub zakładowych oczyszczalni ścieków lub tymczasowo zbiorników bezodpływowych i wywóz ścieków z tych zbiorników do oczyszczalni. Takie ustalenia, biorąc pod

uwagę istniejące uwarunkowania, w tym regulacja §26 ust. 1 i 3 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych i przemysłowych.

Planowane powiększenie terenów zabudowy może spowodować zwiększenie ilości ścieków bytowych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków (obecnie w Ciechanowcu). Może zwiększyć się też ilość oczyszczonych ścieków odprowadzanych do wód powierzchniowych (oczyszczania ścieków Ciechanowcu odprowadza oczyszczone ścieki do rzeki Nurzec), przy czym oczyszczone ścieki odprowadzane przez oczyszczalnię ścieków muszą spełnić normy określone przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami.

Dla ścieków przemysłowych wskazano, że przed zrzutem do odbiornika, wymagają oczyszczenia wstępnego z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym z §2 *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych*, w którym ustalono, że dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych zapewnia m.in. ograniczenie lub eliminację substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

W stosunku do zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych w Planie wskazano przestrzeganie zasad określonych w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych*, w którym ustalono, że wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej (...) terenów składowych, baz transportowych, dróg kategorii krajowej, wojewódzkiej i powiatowej klasy głównej, a także parkingów o powierzchni powyżej 1000 m² powinny być oczyszczone w ilości, jaka powstaje o natężeniu co najmniej 15 l/sek/1ha, w taki sposób, aby w odpływie do odbiornika zawartość substancji zanieczyszczających była nie większa niż 100 mg/l zawiesin ogólnych, a węglowodorów ropopochodnych - nie większa niż 15 mg/l (z uwzględnieniem sytuacji, o których mowa w art. 75a *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne*). Natomiast wody opadowe i roztopowe z obszarów Planu pochodzące z powierzchni niewymienionych wyżej, mogą być odprowadzane do wód i ziemi bez oczyszczania.

Plan nie reguluje sposobu składowania ciekłych odchodów zwierzęcych, ponieważ te kwestie reguluje prawo powszechne - *rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie oraz ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu*. Brak więc podstawy prawnej do wprowadzania dodatkowych uregulowań.

Opisane wyżej regulacje dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł grzewczych, a także komunikacyjnych (ustalenia wspomagające politykę gminy mające na celu promocję ruchu rowerowego lub innych indywidualnych pojazdów bezemisyjnych), będą również pozytywnie oddziaływały na zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych.

Wskazane ustalenia prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych i przemysłowych oraz ograniczają przenikanie nieczystości spływających z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych - gwarantują odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami. Zapisy Planu, ograniczając możliwość kumulowania się zanieczyszczeń w glebie oraz wodach gruntowych i powierzchniowych, uwzględniają tym samym wytyczne *Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły* (przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r.), aby chronić, poprawiać i przywracać wszystkie części wód powierzchniowych i podziemnych oraz chronić i poprawiać sztuczne i silnie zmienione wody, a także dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu lub potencjału ekologicznego.

Nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi gminne położone poza obszarem Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych podstawowo ze źródeł komunalnych). Wynika to m.in. z ustaleń Planu, które zapobiegają przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód, a także

z budowy geologicznej tych terenów, która ogranicza przedostawanie się zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych. Ponadto omawiane obszary nie znajdują się w strefach ochronnych ujęć wód dla wodociągów gminnych. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

Zgodnie ze wskaźnikiem nagromadzenia odpadów komunalnych w gminie Nur wg danych GUS z 2023 r. wytwarzane jest ok. 182 kg odpadów komunalnych przez mieszkańca na rok. W skład tych odpadów wchodzi głównie odpady z gospodarstw domowych. Ponadto w odpadach komunalnych występują odpady z obiektów infrastruktury technicznej, odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z ogrodów i parków, a także odpady niebezpieczne. Na terenach wiejskich mniejszy jest udział odprowadzanych odpadów organicznych, papieru i tektury, ponieważ tego typu odpady są w dużej mierze zagospodarowywane na własne potrzeby gospodarstw domowych. W 2023 r. w gminie Nur selektywnie było zbieranych 27,9% odpadów, przy czym z gospodarstw domowych 32,4%, jest to wciąż nieduży udział. Udział odpadów zbieranych selektywnie stopniowo wzrasta (najstarsze dane z tego zakresu pochodzą z 2017 r., kiedy udział ten wynosił 22,7%, w tym z gospodarstw domowych 25,7%).

Z realizacją nowych, w stosunku do stanu istniejącego i obowiązującego prawa miejscowego, terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (około 70-80 gospodarstw, średnio po 2,06 osoby na mieszkanie biorąc pod uwagę statystyki GUS z 2023 r. dla gminy Nur) będzie związane zwiększenie produkcji odpadów, biorąc pod uwagę obecne dane dotyczące produkcji odpadów na 1 mieszkańca - szacunkowo zwiększy się ilość odpadów powstających w ciągu roku o około 30 ton. Większa ilość odpadów, niż w obiektach mieszkaniowych, może zostać wytworzona w obiektach usługowych. Na obecnym etapie nie można jednak stwierdzić jakiego typu zakłady usługowe powstaną na obszarach Planu, a zatem nie można przewidzieć jak duża będzie produkcja odpadów z tego sektora. Pośrednio realizacja ustaleń Planu przyczyni się także do zwiększenia ilości odpadów pochodzących z oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów i stacji uzdatniania wody. W związku z realizacją ustaleń Planu należy niewątpliwie przewidywać zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów.

Na terenach rolnych, w tym w gospodarstwach rolnych, będą powstawały zaliczane do drugiej grupy wg klasyfikacji odpadów określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności, w tym podstawowo z grup 02 01 i 02 02.

Wytwarzanie większej ilości odpadów może być związane z początkowym etapem realizacji Planu - odpady powstające w trakcie budowy obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej.

Szacuje się, że w ogólnej masie wytworzonych w ciągu roku odpadów, ok. 1% stanowią odpady szczególnie niebezpieczne dla zdrowia ludzi i organizmów żywych. Wśród odpadów niebezpiecznych w obszarach Planu mogą powstawać takie odpady niebezpieczne jak odpady z budowy, remontów i demontażu zawierające PCB (szczeliwa, wykładziny podłogowe zawierające żywice, szczelne zespoły okienne), baterie, zużyte urządzenia zawierające freony (np. urządzenia chłodnicze starszej generacji), zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (np. lampy kineskopowe) zawierające niebezpieczne składniki, odpady z odwadniania olejów w separatorach (na terenach usług i obsługi komunikacji samochodowej), filtry olejowe, płyny hamulcowe, okładziny hamulcowe zawierające azbest, akumulatory, odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty (na terenach obsługi komunikacji samochodowej), ponadto zwiększy się ilość odpadów pochodzących z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, w tym odpadów niebezpiecznych.

W związku z wyznaczeniem terenów elektrowni słonecznych możliwe będzie powstawanie odpadów, jednak dopiero po czasie, kiedy urządzenia te zostaną zużyte. Wg publikacji internetowych panele montowane w latach 2000-2010 mogą funkcjonować do 25 lat. Ponieważ technologia wciąż jest udoskonalana to przewiduje się, że obecnie montowane panele mogą być użytkowane nawet do 40 lat. Po tym czasie urządzenia te staną się odpadami - zaliczanymi wg obecnych unormowań do odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego. Tego typu odpady podlegają regulacjom ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, w tym obowiązkowi

osiągnięcia minimalnych poziomów zbierania. Już obecnie istnieją rozwiązania techniczne, które pozwalają odzyskać zdecydowaną większość surowców wykorzystanych do ich produkcji.

Obecnie w gminie Nur nadal znaczna część odpadów jest zbierana jako zmieszana. Ponadlokalne oddziaływanie realizacji ustaleń Planu w zakresie odpadów będzie więc związane z gromadzeniem ich części na zorganizowanym składowisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania, a także produkcją gazów wysypiskowych (które potencjalnie mogą powodować lokalny wzrost zanieczyszczeń oraz przyczyniać się do efektu cieplarnianego, obecnie jednak gazy wysypiskowe są najczęściej wykorzystywane jako paliwo energetyczne) i odcieków (podlegających oczyszczeniu). Plan ustala odprowadzanie odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a więc ze stosownymi uchwałami Rady Gminy przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty muszą być zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na terenie gminy Nur nie znajdują się zakłady zaliczone do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W ustaleniach Planu zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na całym jego obszarze. Biorąc pod uwagę powyższe względy, nie przewiduje się oddziaływania ustaleń Planu w ww. zakresie.

10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę, florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

Pod względem szaty roślinnej obszary opracowania nie wyróżniają się dużym stopniem naturalności i bioróżnorodności. Występują tu przede wszystkim zbiorowiska kultywowane lub synantropijne o składzie gatunkowym zdominowanym przez roślinność ściśle zależną od działalności człowieka, zbudowane z gatunków rodzimych i obcych, zajmujące sztuczne siedliska. Dominującą część obszarów pokrywają zbiorowiska roślin uprawnych i towarzyszących im chwastów (zbiorowiska segetalne), pastwiska, a także zbiorowiska towarzyszące zabudowaniom. Na terenach zabudowanych występują zbiorowiska ruderalne i roślin ozdobnych, w tym podstawowo zbiorowiska murawowe, ewentualnie krzewy i pojedyncze drzewa. Większość obszarów Planu jest pozbawiona roślinności wysokiej. Zadrzewienia występują na fragmencie dz. ewid. nr 1077 w Strękowie (nasadzenie sosny w wieku ok. 20 lat) oraz fragmencie dz. ewid. nr. 188 w Zuzeli (zadrzewienie sosnowe w wieku ok. 65 lat). Struktura gatunkowa tych zadrzewień jest uboga. Lokalnie występują również zadrzewienia przydrożne lub związane z zabudową gospodarstw rolnych.

Na omawianych obszarach Planu nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej.

Tereny rolne i leśne w gminie zasiedlane są głównie przez nieduże i stosunkowo pospolite zwierzęta: wiewiórki pospolite (podlegają ochronie gatunkowej), zające, kuny, jeże (wszystkie gatunki jeży podlegają ochronie gatunkowej), myszy (tereny te mogą być obszarem występowania myszy zaroślowej podlegającej ochronie gatunkowej częściowej), ryjówki (wszystkie gatunki ryjówek podlegają ochronie gatunkowej) itp. Licznie też występują pospolite gatunki ptaków związane z krajobrazem rolniczym i obrzeży lasów: zięba, sikorka bogatka, pliszka siwa, kawka, dymówka, wróbel domowy. Na terenach dolin niewielkich cieków z towarzyszącymi im zadrzewieniami, odnotowano występowanie takich chronionych gatunków ptaków jak: kukułka, krętogłowa, dzięcioł zielony, pliszka żółta, pokląskwa, drozd śpiewak, kowalik, zaś na terenach lasów odnotowano miejsca bytowania: jastrzębia, kobuza, grzywacza, świergotka drzewnego, pokrzywnicy, rudzika, pleszki, kosa, kwiczoła, drozda śpiewaka, paszkota, świstunki leśnej, wilgi, sójki i szczygła.

Tereny upraw polowych oraz tereny zabudowy, które dominują w obszarze Planu, nie są korzystnym siedliskiem dla zwierząt. Mechanizacja rolnictwa i stosowanie środków ochrony roślin powoduje, że w związku z prowadzeniem prac rolnych ginie wiele drobnych zwierząt. Rozległe tereny rolne intensywnie użytkowane są również barierą dla przemieszczania się dużych zwierząt. Z kolei z terenami zabudowy związana jest obecność zwierząt domowych – psów i kotów – które skutecznie eliminują wprowadzenie lęgów przez wiele gatunków zwierząt.

W obszarze gminy terenem o szczególnej wartości dla ornitofauny jest obszar podlegający ochronie w postaci Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu. Żaden z terenów Planu nie jest położony jednak w zasięgu tego Obszaru

Przedmiotowe obszary Planu nie wchodzą w skład korytarzy ekologicznych wyznaczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nur. Natomiast obszary Planu usytuowane w obrębach: Zuzela (1MNW, 3RZM, 1RZP, 1MNW-U), Zakrzewo-Słomy (2PEF), Godlewo-Milewek (1PEF, 2KDD), Godlewo Wielkie (1-2RZM) oraz w północnej części Strękowa (dz. ewid. 473, 485, 486, 541 – 3-5PEF) wchodzą w skład korytarza ekologicznego „Lasy Mielnickie - Puszcza Biała GKPnC-1A”. Korytarze te, opracowane przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży, obecnie Instytut Biologii Ssaków, wyznaczono dla określenia szlaków migracji dużych zwierząt, a ich rolą jest zachowanie łączności siedlisk w skali międzynarodowej (Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana w dwóch etapach - w latach 2005 i 2012). Korytarze ekologiczne odgrywają dużą rolę z punktu widzenia poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ich podstawowym celem jest zapewnienie warunków sprzyjających migracji organizmów. W przypadku roślin i małych zwierząt migracja ta może odbywać się na zasadzie powolnego zasiedlania obszarów położonych w korytarzu ekologicznym i stopniowego, z pokolenia na pokolenie, przechodzenia danej populacji na nowe obszary. W przypadku zaś większych zwierząt korytarze są szlakami, przez które pojedyncze osobniki lub ich grupy przechodzą w celu szukania korzystnych dla siebie siedlisk. Korytarze więc mają znaczący wpływ dla ochrony bioróżnorodności. Ich funkcjonowanie zależy jednak od ilości elementów antropogenicznych w krajobrazie, które ograniczają możliwości migracji (tereny zurbanizowane, drogi o dużym natężeniu ruchu, ale także rozległe obszary użytków rolnych (ornych), ograniczają dyspersję dużych ssaków).

Analizując wpływ realizacji ustaleń Planu na środowisko wzięto pod uwagę, iż na analizowanym obszarze nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej, jak i chronionych siedlisk przyrodniczych na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Zatem skutki likwidacji części szaty roślinnej i zmiany jej składu gatunkowego będą miały przede wszystkim znaczenie dla występujących tu zwierząt (jako miejsce bytowania, żerowania i migracji), a także dla wód, gleb, klimatu, w tym klimatu akustycznego i jakości powietrza (o czym jest mowa w rozdziałach 10.1 oraz 10.2).

Plan stwarza warunki na wykształcenie zbiorowiska leśnego w obrębie planowanego terenu lasu. Planowany teren lasu uzupełni lukę w istniejącym kompleksie leśnym. Pomimo więc swojego niedużego rozmiaru (0,5 ha) ma szansę na stosunkowo szybkie zasiedlenie przez organizmy charakterystyczne dla wnętrza lasu.

Realizacja ustaleń Planu na nowych, w stosunku do stanu istniejącego i planowanego w obowiązujących aktach prawa miejscowego, terenach zabudowy, komunikacji i elektrowni słonecznych (stanowiących niecałe 84% powierzchni Planu) spowoduje likwidację głównie mało wartościowych przyrodniczo monokultur rolniczych, na rzecz terenów utwardzonych i zabudowanych. W skutek realizacji zaplanowanego zagospodarowania w terenach zabudowy mogą częściowo zostać zlikwidowane lokalne zadrzewienia położone w obrębach Strękowo i Zuzela. W Planie ustalono natomiast zakaz likwidacji zadrzewień przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynika to z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych lub realizacji innych inwestycji celu publicznego. Na części działek budowlanych, które zgodnie z ustaleniami Planu pozostaną powierzchnią biologicznie czynną, nastąpi zmiana składu gatunkowego w kierunku roślinności kultywowanej. W Planie dla terenów zabudowy określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (podstawowo ustalono go na poziomie 30-40% powierzchni działki budowlanej, a jedynie w terenach produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych na poziomie 70% powierzchni działki budowlanej). Będzie więc to warunkować zachowanie pewnej części występujących na nich zadrzewień. Z realizacją nowych obszarów zabudowy związany będzie wzrost ilości gatunków roślin synantropijnych - należy spodziewać się zmniejszenia ilości gatunków segetalnych na rzecz gatunków obcych dla danego siedliska, w tym roślin ozdobnych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu ulegną przekształceniu zbiorowiska roślinne stanowiące miejsca żerowania stosunkowo pospolitych gatunków zwierząt (występujące w obszarach Planu grunty rolne, najczęściej pozbawione zadrzewień śródpolnych, intensywnie wykorzystywane rolniczo, nie są korzystnym siedliskiem dla zakładania gniazd i nor). Na terenach zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej wraz z pojawieniem się roślinności w ogrodach

przydomowych (m.in. z ozdobnymi owocami), ptaki i inne drobne zwierzęta znajdą nowe miejsca żerowania, a także miejsca do zakładania gniazd i nor.

Nieco odmienne skutki realizacji ustaleń Planu nastąpią na planowanych terenach elektrowni słonecznych stanowiących prawie połowę powierzchni obszarów Planu. Na tych terenach podobnie jak na planowanych terenach zabudowy i komunikacji zlikwidowane zostaną sezonowe uprawy rolne, natomiast na większości ich obszaru pojawi się niska roślinność (pomimo ustalenia w Planie udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie jedynie 10% powierzchni działki budowlanej, faktyczny ubytek powierzchni pokrytej roślinnością będzie nieduży). Skład gatunkowy występujących tu zbiorowisk roślinnych będzie zależał od sposobu ich powstania (wysiewu antropogenicznego lub samoistnego zasiedlenia przez gatunki roślin) oraz intensywności ich koszenia. Przy czym najczęściej ograniczy się ono do około dwóch koszeń w roku, co umożliwi rozwój na tych terenach zbiorowisk zróżnicowanych gatunkowo. Obecnie stosowane technologie w urządzeniach fotowoltaicznych, w tym powłoki antyrefleksyjne na panelach oraz białe ramy i białe paski podziału, zmniejszają do minimum ryzyko negatywnego oddziaływania tych urządzeń na ornitofaunę i owady (efekt olśnienia i kolizje z panelami). Dodatkowo, w związku z faktem, iż panele nie są montowane bezpośrednio przy powierzchni ziemi, niektóre, niewielkie zwierzęta, w szczególności owadożerne, będą mogły korzystać z tych obszarów jako miejsca ich stałego bytowania (m.in. bezkręgowce, gryzonie, niektóre ptaki). Panele fotowoltaiczne mogą nawet przyczynić się do powstania alternatywnych miejsc żerowania, a nawet zakładania gniazd i nor (obszary zacienione pod panelami). Ponadto realizacja farm fotowoltaicznych, a tym samym zmniejszenie zapotrzebowania na energię wytwarzaną z paliw kopalnych ma też pośredni pozytywny wpływ na zwierzęta i ich siedliska. Może to powodować, jako oddziaływanie skumulowane z innymi farmami, zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko kopalni, transportu węgla, w tym takich oddziaływań jak emisja zanieczyszczeń, kwaśne deszcze, zmiany klimatyczne, obniżenie poziomu wód gruntowych.

Realizacja nowej zabudowy i farm fotowoltaicznych, w tym ogrodzeń poszczególnych działek (obecnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w planie miejscowym brak jest możliwości ustalania zasad sytuowania ogrodzeń) oraz pewne zwiększenie natężenia ruchu samochodów na drogach, będzie wraz z innymi terenami zabudowy i komunikacji w rejonach obszarów Planu, potencjalnie przyczyniać się do wzmocnienia barier przestrzennych utrudniających przemieszczanie się zwierząt po ziemi. Tereny zabudowy w gminie zajmują jednak niewielki obszar. Ponadto ruch pojazdów na drogach publicznych będzie zmienny - najintensywniejszy w ciągu dnia, zaś w nocy będzie zamierał, co umożliwi wielu gatunkom swobodną migrację.

Obszary Planu stanowią niecałe 0,5% powierzchni gminy. Nie należy się więc spodziewać, w wyniku realizacji ustaleń Planu, spadku liczebności osobników zwierząt na terenie gminy, ponieważ zachowany zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi areał pól uprawnych, łąk i pastwisk, a także lasów, jest bardzo duży i pozwala na stosunkowo swobodną migrację zwierząt. W wyniku realizacji ustaleń Planu może więc nastąpić dyslokacja osobników na inne tereny stanowiące dogodne siedlisko ich bytowania. Nie przewiduje się natomiast drastycznej utraty siedlisk dla występujących tu gatunków, która mogłaby spowodować spadek ich liczebności.

Najbardziej negatywnie oddziałująca na faunę i florę będzie faza realizacji ustaleń Planu w zakresie budowy. Należy jednak podkreślić, iż będzie to faza rozłożona w czasie na wyznaczonych w obszarze Planu terenach zabudowy - długoterminowa, ale zarazem chwilowa w aspekcie jednej budowy. Głównym zagrożeniem będzie fizyczne zlikwidowanie roślinności i warstwy próchnicznej gruntu (o ile istnieje) w obszarze robót budowlanych oraz możliwa zmiana warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie struktury gleby. W tym okresie może miejscowo nastąpić migracja zwierząt na sąsiednie tereny spowodowana uciążliwościami związanymi z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanych terenów zabudowy w obszarze Planu znajdują się liczne tożsame siedliska, z tymi które obecnie występują na obszarach planowanej zabudowy, które mogą być wykorzystywane przez występujące tu zwierzęta jako tereny żerowania (tereny rolne). Opisana faza jest jednak również częściowo odwracalna. Po zakończeniu budowy pewna grupa gatunków małych zwierząt, odpornych na antropopresję, zasiedli na nowo tereny w obrębie zachowanej ustaleniami Planu powierzchni biologicznie czynnej.

Jak wskazano wyżej część obszarów Planu położona jest w korytarzu ekologicznym służącym migracji dużych ssaków. Na obszarach tych wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej lub tereny elektrowni słonecznych. Niewątpliwie spowoduje to ograniczenie miejsc przemieszczania się dużych ssaków, nie mniej zaplanowana zabudowa w tych rejonach gminy będzie miała charakter ekstensywny – nie będzie generowała znaczących uciążliwości. Ponadto zaplanowano ją tak, iż nadal zachowany zostanie duży obszar umożliwiający swobodną migrację. Zaadaptowane (w obowiązującym prawie miejscowym) na terenie gminy tereny otwarte, w tym lasy, będą nadal spełniały funkcję przestrzeni migracji zwierząt. Ponieważ nie przewiduje się znaczącego wzrostu poziomu hałasu w środowisku związanego z funkcjonowaniem ww. terenów zabudowy i elektrowni słonecznych, nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania w zakresie płoszenia wrażliwych na dźwięki zwierząt.

Istotne dla występujących tu zwierząt są również ustalenia projektowanego Planu z zakresu ochrony stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza i klimatu akustycznego. Wpływ Planu na te elementy środowiska został scharakteryzowany w rozdziale 10.2. Podsumowując oceny przedstawione w tym rozdziale należy stwierdzić, iż nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu powyższych czynników na stan populacji występujących tu zwierząt.

Reasumując – ustalenia sporządzanego dokumentu chronią i kształtują, na ile to możliwe (zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi dokumentów strategicznych), istniejące walory i funkcjonowanie biologiczne tego obszaru. Prawdopodobnie zmiany wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie długotrwała, lecz o umiarkowanej sile. Nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na pospolite, ale podlegające ochronie, gatunki zwierząt obecnie tu występujące.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – podsumowanie analiz

Jak wskazano w rozdziale 9.1. żaden z obszarów Planu nie jest położony w obrębie obszarów podlegających ochronie przyrody, bądź w ich obszarze nie występują tego typu obiekty. Kilka obszarów znajduje się w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto w bliskim sąsiedztwie kilkunastu obszarów znajduje się ww. Park, a także obszary Natura 2000 „Ostoja Nadbużańska” i „Dolina Dolnego Bugu”, jak również Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ochronie w ramach Parku Krajobrazowego i Obszaru Chronionego Krajobrazu podlegają wartości, będące wewnątrz granic tego obszaru. Brak jest natomiast jakichkolwiek uregulowań prawnych określających wymogi ochrony przyrody poza granicami ww. form ochrony. Nie mniej w przypadku parku krajobrazowego projekty planów miejscowych wymagają uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w zakresie ustaleń planów mogących mieć negatywny wpływ na ochronę parku krajobrazowego.

Natomiast w przypadku obszarów Natura 2000 ustawa o ochronie przyrody wskazuje ogólny rygor, zakazu podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Nadbużański Park Krajobrazowy został ustanowiony w 1993 r. Aktualnie obowiązującym aktem określającym status, granice i rygory w Parku jest uchwała Nr 121/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowski. Dla Parku ustanowiono również plan ochrony przyjęty rozporządzeniem Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, zmieniony rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2007 r.

W celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka określono otulinę Parku, tj. strefę ochronną graniczącą z Parkiem.

Nadbużański Park Krajobrazowy, został wyznaczony w celu ochrony wartości przyrodniczych (zachowania swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Bug i jego doliny z dużą ilością starorzeczy i odnóg; zachowania pozostałości dużych kompleksów leśnych, bogactwa szaty roślinnej obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych oraz zachowania muraw psammofilnych i kserotermicznych

oraz łągów nadrzecznych), historycznych i kulturowych (zachowania swoistego charakteru zabudowy wiejskiej i zachowanie tradycyjnej funkcji wsi oraz rozwój rękodzielnictwa ludowego) oraz walorów krajobrazowych (zachowania w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego oraz zachowania wysokich skarp erozyjnych wysoczyzn okalających rzeki Bug i Narew oraz tarasu nadzalewowego z licznymi parabolicznymi wydymami).

W Planie ochrony Parku uzupełniono ww. cele wskazując m.in. na potrzebę sukcesywnej poprawy stanu wszystkich komponentów środowiska, dzięki podejmowanym działaniom infrastrukturalnym, a także optymalizacji zasad korzystania z przyrody w ramach gospodarczego użytkowania terenu.

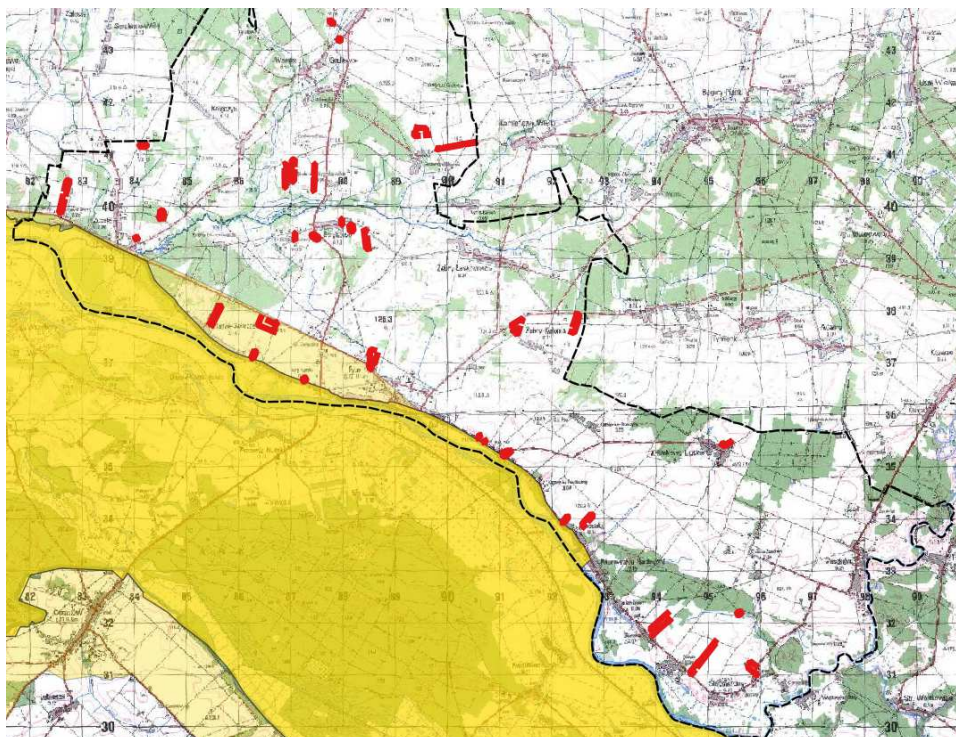
W Planie ochrony Parku jako główne zagrożenia zewnętrzne wskazano m.in.:

- presję urbanizacyjną na terenie otuliny Parku powodującą dalszą fragmentaryzację terenów otwartych, zmniejszenie różnorodności biologicznej oraz wzrost ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych na obszarze Parku,
- nieproporcjonalnie duże, w stosunku do zakładanego wzrostu liczby ludności, wielkości zrealizowanych inwestycji i dotychczasowych terenów rozwoju, tereny planowane do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w bezpośrednim sąsiedztwie Parku,
- punktowe zrzuty ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych oraz spływy powierzchniowe z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych powodujące zanieczyszczenie rzek w obszarze Parku,
- zmiany klimatyczne powodujące wieloletnie zmniejszenie opadów,
- zanik lub niepoprawne funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z innymi obszarami przyrody będących trasami migracji roślin, zwierząt i grzybów.

Ponadto w Planie ochrony Parku ustalono następujące warunki realizacji zainwestowania w otulinie:

- w terenach wskazanych w suikzp lub planach miejscowych jako tereny produkcji rolnej preferuje się wyłącznie zabudowę związaną z gospodarką rolną,
- przy realizacji nowego zainwestowania należy dążyć do nierozpraszania obiektów, w pierwszej kolejności należy uzupełniać istniejące zagospodarowanie oraz lokalizować zabudowę wzdłuż istniejących dróg,
- preferuje się budynki w formie architektonicznej nawiązującej do budynków realizowanych w Parku.

Rys. 2. Lokalizacja obszarów Planu względem Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (kolor ciemnożółty) i jego otuliny (kolor jasno żółty).

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnego Bugu” PLB140001 został ustanowiony w 2004 r. Aktualnie obowiązującym aktem określającym status i granice w OSO jest

rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków z późniejszymi zmianami. Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu jest terenem chroniącym rzadkie i zagrożone w skali europejskiej gatunki ptaków, które znajdują tu optymalne siedliska bytowania, rozrodu i żerowania. W gminie Nur Obszar ten zajmuje powierzchnię 958,4 ha, tj. niecałe 10% jej powierzchni.

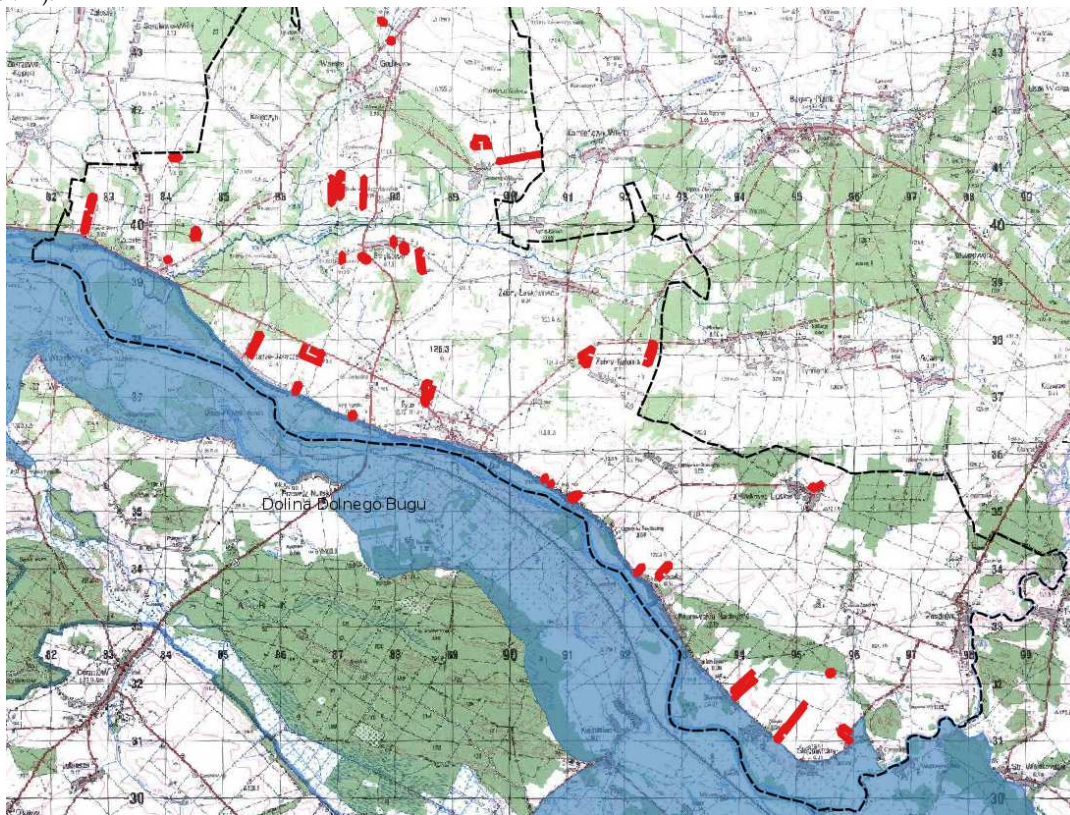
Obszar obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzyny do Jeziora Zegrzyńskiego. Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu, oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości niezmienione przez człowieka, pozostały tu liczne, piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi lub topolowymi łęgami nadrzeczными; wzdłuż rzeki występują dobrze rozwinięte zarośla wierzbowe. Pierwsza terasa rzeki obfituje w starorzecza, zróżnicowane pod względem wielkości, głębokości i stopnia porośnięcia przez roślinność wodną. Do ostoi włączony jest także kompleks lasów liściastych między miejscowościami Drażniew i Platerów.

Obszar Doliny Dolnego Bugu to jedna z najważniejszych w Polsce ostoi dla lęgowych ptaków wodno-błotnych. W roku 2021 wykazano w ramach prac monitoringowych gniazdowanie 21 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Są to: płaskonos, cyranka, wodnik, kropiatka, zielonka, derkacz, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, kulik wielki, rycyk, kszyk, brodziec piskliwy, krwawodziób, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, bocian czarny, bocian biały, błotniak stawowy, błotniak łąkowy i podróżniczek.

Główne zagrożenia dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu, to wg Standardowego Formularza Danych (2024) tego Obszaru:

- zaniechanie lub brak koszenia;
- intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia;
- usuwanie trawy;
- sukcesja roślinna (zmiana składu gatunkowego);
- drapieżnictwo.

Rys. 3. Lokalizacja obszarów Planu względem obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnego Bugu” (oznaczonego wypełnieniem niebieskim).

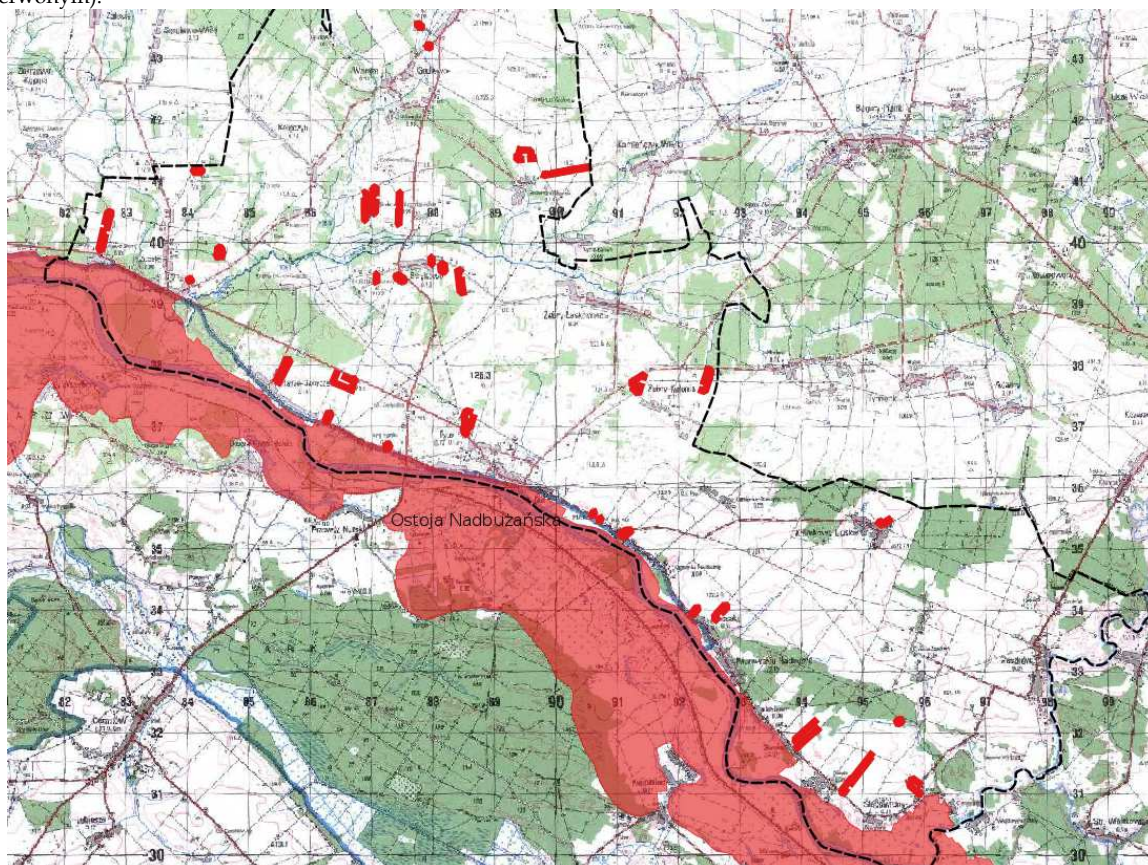
Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Nadbużańska” PLH1400011 został zaproponowany jako Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty w 2004 r., a następnie w 2008 r. zatwierdzony, natomiast jako Specjalny Obszar Ochrony został ustanowiony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r.

Podobnie jak Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnego Bugu zajmują ok. 260 km odcinek naturalnej doliny rzeki Bug od ujścia Krzyny do Jeziora Zegrzyńskiego. Szczególnie cenny w tym Obszarze jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje ona 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z koią złotą i kielbasem białopłetwym. Flora obszaru liczy około 1300 gatunków, w tym 40 gatunków drzew i 60 gatunków krzewów. Znajdują się tu stanowiska rzadkich gatunków roślin w tym 2 gatunki z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Występuje tu ponad 2/3 wszystkich gatunków gadów oraz ponad połowa gatunków płazów występujących w Polsce. Ponadto wykazano obecność 33 gatunków ssaków. Bogata jest tu również fauna bezkręgowców, m.in. gatunków pajków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophris aequipes*, *Hahnina halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantes flavipes*, *Styloctetor stivatus*).

Główne zagrożenia dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska, to wg Standardowego Formularza Danych (2024) tego Obszaru:

- rolnictwo;
- zaniechanie lub brak koszenia;
- intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia;
- wycinka lasu;
- tereny przemysłowe i handlowe;
- polowania;
- inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka;
- zanieczyszczenia;
- obce gatunki inwazyjne;
- modyfikowanie funkcjonowania wód;
- ewolucja biocenotyczna, sukcesja;
- konkurencja.

Rys. 4. Lokalizacja obszarów Planu względem obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska (oznaczonego wypełnieniem czerwonym).

W Planie zadań ochrony wyznaczono działania ochronne na terenie SOO, w tym do obszaru gminy Nur odnoszą się w szczególności:

- ochrona gniazd bociana białego oraz czynna ochrona jego lęgów w obszarach miejscowości Ołtarze Gołacz, Łęg Nurski, Nur, Nur Kolonia Wschodnia, Kossaki, Murawskie Nadbużne, Ołowskie, Obryte i Ślepowrony. W powyższym zakresie wyznaczono następujące działania ochronne - czynna ochrona gniazd bociana: montaż platform na czynnych słupach napowietrznych linii energetycznych, przenoszenie gniazd ze słupów energetycznych; montaż platform na słupach wolnostojących, nieenergetycznych; usuwanie części materiału ze zbyt wysokich i ciężkich gniazd. Prace należy prowadzić w okresie październik-luty. Czynna ochrona lęgów - izolowanie przewodów elektrycznych na niewielkich odcinkach przy słupach energetycznych. Prace prowadzone w okresie październik-luty.
- ochrona bociana czarnego, bociana białego, cyranka, płaskonosa, kropiatki, derkacza, kszczyka, rycyka i krwawodzioba w obszarze pomiędzy wsiami Myślibory i Ołowskie. W powyższym zakresie wyznaczono następujące działania obligatoryjne - utrzymywanie: ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych, następnie koszenie i wypas corocznie.
- ochrona sieweczki rzecznej, sieweczka obroźnej, rybitwy rzecznej i rybitwy białoczelnej w obszarze wysp i ławic w korycie rzeki Bug, w granicach obszaru Natura 2000. W powyższym zakresie wyznaczono następujące działania dotyczące ograniczenia penetracji ludzkiej: zakaz wstępu osób (kajakarze, wędkarze, turyści) na wyspy i ławice w nurcie rzeki w okresie lęgowym ptaków (to jest 1 kwietnia do 31 sierpnia). Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu.

Obszary Planu jak wskazano wyżej są położone poza obszarami podlegającymi ochronie przyrody. Jedynie tereny oznaczone symbolami 4-5MNW-U, 5RZM i 7PEF wraz z towarzyszącym im układem komunikacyjnym znajdują się w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Zaplanowane tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz zagrodowej stanowią uzupełnienie wyznaczonych w dotychczasowym prawie miejscowym terenów zabudowy wsi, w tym przylegają bezpośrednio do dróg gminnych. Obecnie tereny te stanowią mało wartościowe pod względem bioróżnorodności tereny upraw polowych. W Planie w ich obrębie zaplanowano zabudowę ekstensywną i niską, o parametrach odpowiadających istniejącej w tym rejonie zabudowie. Należy więc stwierdzić, iż Plan miejscowy spełnia wymogi określone dla obszarów położonych w otulinie NPK określone w Planie ochrony tego Parku (wskazane powyżej).

W sporządzanym Planie w ww. terenach, jak również innych terenach położonych w południowej części gminy, usytuowanych w rejonie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków i Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk, zaplanowano głównie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniowo-usługową oraz zagrodową, a także lokalnie farmy fotowoltaiczne. Nie wyznaczono zaś nowych obszarów zabudowy produkcji, składów i magazynów oraz obszarów eksploatacji kruszywa naturalnego. Wprowadzenie ww. nowej ekstensywnej zabudowy spowoduje zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania tych terenów, jednak przy zachowaniu części terenów zieleni, które mogą być miejscem rozmnażania i żerowania drobnym zwierzęt, takich jak owady, pajęczaki, wije, mięczaki i płazy, które są jednym ze składników pożywienia gatunków podlegających ochronie w ww. obszarach ochrony. Planowana zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa i zagrodowa będzie w większości uzupełnieniem już istniejącej, a więc jej realizacja nie przyczyni się do wzrostu rozproszenia elementów antropogenicznych.

W Planie ustalono docelowo odprowadzanie ścieków bytowych z terenów zabudowy kanalizacją zbiorczą do oczyszczalni ścieków lub ewentualnie wykorzystanie indywidualnych systemów odprowadzania ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków. Prawidłowe oczyszczanie ścieków bytowych i lokalne ograniczenie spływu środków ochrony roślin i nawozów z pól w związku z ich likwidacją, zmniejszy zagrożenie dalszej eutrofizacji wód powierzchniowych.

Jednym z istotnych dla zachowania przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 ustaleń Planu jest zakaz prowadzenia działalności usługowej, która może spowodować przekroczenie standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi). W wyniku postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszarze Natura 2000 organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji określi czy inwestycja ma znaczący negatywny

wpływ na siedliska i gatunki ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. W przypadku stwierdzenia możliwego negatywnego wpływu, i przy braku możliwości zastosowania środków kompensujących, taka inwestycja nie zostanie zrealizowana. Ze względu na powyższe ustalenie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanego zagospodarowania na chronioną faunę i siedliska.

Dla ochrony gatunków ptaków, będących przedmiotem ochrony w OSO, korzystne jest również nie dopuszczenie na wszystkich obszarach Planu możliwości lokalizowania instalacji do wytwarzania energii wykorzystujących w procesie przetwarzania energię wiatru (za wyjątkiem mikroinstalacji lokalizowanych w terenach zabudowy zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), a więc dużych farm wiatrowych będących zagrożeniem dla przelatujących ptaków.

Znaczna część wymienionych wyżej zagrożeń wskazanych w Standardowych Formularzach Danych obszarów Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu i Ostoja Nadbużańska, to zagrożenia, na które regulacje planu miejscowego nie mają wpływu. Dotyczy to takich ustaleń jak zaniechanie lub brak koszenia, rolnictwo, intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia, drapieżnictwo. Z pośród wymienionych w SFD zagrożeń zagrożeniami, na które mają wpływ ustalenia planu miejscowego są przede wszystkim: wycinka lasu, tereny przemysłowe i handlowe, zanieczyszczenia oraz modyfikowanie funkcjonowania wód. W obszarze Planu nie przewiduje się jednak zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, jak również na żadnym z terenów położonych w rejonie obszarów Natura 2000 nie występują obecnie większe zadrzewienia, które w wyniku realizacji ustaleń Planu mogłyby ulec redukcji. W Planie nie wyznaczono terenów przemysłowych. Dopuszczono co prawda funkcję usługową, w tym handlu na niektórych terenach położonych w rejonie obszarów Natura 2000, jednak na żadnym z tych terenów nie dopuszczono lokalizacji handlu wielkopowierzchniowego, generującego największe uciążliwości. Ponadto wyznaczone w tym rejonie tereny mieszkaniowo-usługowe są stosunkowo małe powierzchniowo zatem brak jest tu możliwości realizacji handlu o znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Odnośnie emisji zanieczyszczeń w niniejszej prognozie stwierdzono, iż w Planie zastosowano dostępne środki ograniczające oddziaływanie realizacji jego ustaleń w zakresie emisji i przedostawania się zanieczyszczeń do wód, gleby i powietrza. Jako istotne dla ochrony przedmiotów ochrony w OSO i SOO należy uznać ograniczenie możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wprowadzenie nakazu oczyszczania ścieków bytowych i przemysłowych oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych przed zrzutem do odbiornika (patrz podrozdział: Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb), a także ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej (patrz podrozdział: Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza). Ponadto w zakresie modyfikowania funkcjonowania wód stwierdzono w niniejszej prognozie, iż realizacja ustaleń Planu będzie oddziaływała w tym zakresie jedynie lokalnie, natomiast nie spowoduje zasadniczej ingerencji w funkcjonowaniu hydrologicznym obszaru gminy, w tym nie przewiduje się ingerencji w przebieg cieków wodnych i ich dolin. Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że ustalenia Planu nie będą eskalować istniejących zagrożeń wymienionych w Standardowych Formularzach Danych obszarów Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu i Ostoja Nadbużańska.

Obszary Planu znajdują się poza obszarami Natury 2000, ich zagospodarowanie nie będzie więc wpływać na realizację zadań ochronnych określonych dla obszaru Ostoi Nadbużańskiej.

10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne

W granicach obszaru Planu brak jest obiektów budowlanych podlegających ochronie zabytków. Natomiast w obrębach geodezyjnych Nur i Slepowrony w obszarze Planu znajdują się stanowiska archeologicznego lub ich fragmenty (oznaczone numerami AZP: 47-79/26, 48-79/39) ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków, w tym stanowisko położone w Nurze wpisane zostało do rejestru zabytków pod numerem A-377. W stosunku do stanowisk archeologicznych obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, określające zasady wykonywania robót budowlanych na ich terenie.

Ponadto obszary Planu nie przedstawiają istotnych walorów krajobrazu kulturowego, wymagających wprowadzenia w planie miejscowym ustaleń dotyczących zasad ich ochrony. Tereny te przedstawiają typowy krajobraz rolniczy, lokalnie z zabudową zagrodową.

Wszystkie budynki położone w obszarach Planu i w ich sąsiedztwie to budynki niskie od ok. 5 m do maksymalnie 12 m wysokości, z dachami pochyłymi. Dominuje tu stonowana kolorystyka elewacji i dachów.

W obrębie przedmiotowego obszaru nie typuje się obiektów, które wymagają szczególnej ochrony planistycznej.

W Planie ustalono strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wskazano na obowiązek przestrzegania zasad ochrony ustalonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W wyniku realizacji ustaleń obecnie sporządzanego Planu na części terenów rolniczych - otwartych powstanie nowe zagospodarowanie w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej lub usługowej stanowiącej uzupełnienie dotychczasowej zabudowy wsi, a także zaplanowano tereny elektrowni słonecznych położone w krajobrazie otwartym. Sporządzany dokument ma również funkcję porządkującą w stosunku do terenów istniejącej i planowanej w dotychczasowych aktach prawa miejscowego, zabudowy. Plan miejscowy, zgodnie z obowiązującą aktualnie wersją *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, nie określa zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. W zakresie więc kształtowania jakości krajobrazu ustalenia Planu odnoszą się głównie do gabarytów budynków i budowli oraz intensywności zagospodarowania.

W Planie wprowadzono następujące ustalenia określające parametry i wskaźniki zabudowy oraz zagospodarowania terenów mające wpływ na jakość wizualną krajobrazu, w tym:

- maksymalną wysokość budynków:
 - 12 m – dla budynków gospodarczych, inwentarskich i garażowych w terenach RZP,
 - 10 m – dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych w terenach MNW i MNW-U, a także mieszkalnych w terenach RZM oraz gospodarczych, inwentarskich i garażowych w terenach RZM,
 - 6 m – dla budynków gospodarczych i garażowych w terenach MNW, MNW-U;
- maksymalną wysokość budowli - 12 m, za wyjątkiem:
 - budowli z zakresu łączności publicznej i przesyłu energii - 70 m,
 - obiektów służących obsłudze gospodarstw rolnych, w tym silosów - 18 m,
 - wolnostojących budowli fotowoltaicznych - 6 m;
- geometrię dachów:
 - budynków mieszkalnych jednorodzinnych i budynków usługowych - dwuspadowe symetryczne, czterospadowe lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci od 12° do 45°;
 - pozostałych budynków o nachyleniu połaci od 12° do 45°, z dopuszczeniem dachów jednospadowych w sytuacji lokalizacji budynków bezpośrednio przy granicy z działką budowlaną.

Z zaprezentowanego zestawienia wynika, iż dopuszczono realizację budynków niskich, o gabarytach i geometrii dachów korespondujących z istniejącą zabudową w gminie. Wyższe obiekty budowlane będą związane z infrastrukturą techniczną i rolniczą, przy czym panele fotowoltaiczne będą konstrukcjami niskimi.

Dla jakości krajobrazu istotne jest również ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej na planowanych terenach zabudowy. Zachowanie w obrębie terenów zabudowy części obszaru w postaci terenów zieleni będzie pozytywnie oddziaływać na odbiór wizualny tych terenów, przy czym im roślinność na tych terenach będzie bogatsza i wielowarstwowa, tym oddziaływanie to będzie lepiej wpływać na krajobraz.

Krótkoterminowo, podczas realizacji obiektów budowlanych, może ucieść estetyka przedmiotowego terenu (oddziaływania niekorzystne), co będzie związane z procesami budowlanymi. Na etapie funkcjonowania zabudowy, dopuszczone ustaleniami Planu budynki swym charakterem, usytuowaniem i kubaturą nie powinny jednak odbiegać od zabudowy okolicznych terenów.

W wyniku realizacji wyznaczonych w Planie terenów produkcji energii – terenów elektrowni słonecznych (farm fotowoltaicznych) również nastąpi przekształcenie krajobrazu, w tym odczuć wizualnych obserwatorów. Ze względu na kształt najpopularniejszego obecnie typu paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz konieczność jednoczesnej instalacji wielu tego typu urządzeń obok siebie, farmy solarne w krajobrazie odznaczać się będą, jako znacznej wielkości, jednorodne

powierzchnie o metaliczno-szarym kolorze i będą stanowić element dysharmonijny w rolniczym krajobrazie gminy, choć ze względu na fakt, iż będą montowane na niskiej wysokości, nie będą stanowiły negatywnych dominant przestrzennych. Z większych odległości będą widoczne ze wzniesień terenowych, ale tylko w przypadkach braku przesłon takich jak lasy i zadrzewienia.

Jak wskazano w rozdziale 9.1. niewielka część obszaru położonego w miejscowości Kossaki została wskazany jako fragment krajobrazu priorytetowego wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego przyjętym uchwałą Nr 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. Znajdujący się na terenie opracowania krajobraz priorytetowy to krajobraz typu wód powierzchniowych (kod 14-318.91-003). Fragment krajobrazu priorytetowego znajdujący się w granicach Planu stanowi element zwartej zabudowy wsi Kossaki, brak jest tu wód powierzchniowych, jak również krajobrazów związanych z występowaniem tych wód. W Planie, w terenie tym, zaadaptowano poszerzenie drogi kategorii powiatowej klasy zbiorczej wyznaczone w obowiązującym planie miejscowym oraz zaadaptowano fragment terenu istniejącej zabudowy (w obrębie którego brak jest możliwości lokalizacji budynków). W związku z faktem, iż nie planuje się na tym terenie zasadniczych zmian w zagospodarowaniu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na krajobraz tego rejonu gminy.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- w obrębie obszarów Planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- w obrębie obszarów Planu nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów prowadzoną przez Starostę;
- w obrębie niektórych obszarów Planu istnieje podwyższone niebezpieczeństwo wystąpienia pożarów związane z obecnością w ich sąsiedztwie lasów - Plan uwzględnia obowiązek przestrzegania przepisów prawnych określonych w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* w zakresie sytuowania nowej zabudowy od granicy lasów, rozumianych jako grunt leśny określony na mapie ewidencyjnej lub teren przeznaczony w miejscowym planie jako leśny - w tym w obrębie terenów 1-3RZM, 10RZM, 2RZP, 3-4MNW-U określono nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości co najmniej 12 m od konturu lasu lub terenu przeznaczonego w miejscowym planie na las;
- planowane tereny zabudowy przeznaczone na pobyt ludzi w większości sytuacji atmosferycznych będą dobrze przewietrzane, dzięki prądom powietrza napływającym z terenów otwartych, zaplanowana niska i w większości ekstensywna zabudowa zapewnia prawidłowe warunki nasłonecznienia, a położenie planowanych terenów zabudowy poza dnami dolin rzecznych i poza rozległymi obniżeniami terenu zapewnia prawidłowe warunki wilgotności powietrza;
- docelowy nakaz zaopatrzenia w wodę z instalacji gminnej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości, większość zaplanowanych nowych terenów zabudowy jest usytuowana wzdłuż istniejącej sieci wodociągowej;
- regulacja gospodarki ściekami oraz odpadami zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia gminne, poza obszarem Planu oraz pojedyncze indywidualne gospodarstwa na terenie gminy. Obszary Planu nie znajdują się w strefach pośrednich ochrony ujęć wód czy w obszarach ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na terenach zabudowy przeznaczonych do pobytu ludzi urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań oraz nie planuje się nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi narażonych na takie oddziaływania. Ustalenia Planu nie generują powstania nowych źródeł istotnych uciążliwości, co wynika z ustalenia, że prowadzona działalność usługowa nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której eksploatujący instalację posiada tytuł prawny;
- ustalenia Planu nie generują nowych obszarów, gdzie przebywają ludzie, narażonych na niedotrzymanie norm promieniowania elektromagnetycznego w środowisku;

- ustalenia Planu nie generują zagrożenia poważnymi awariami, w tym w obszarze Planu nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Reasumując - nie przewiduje się znaczącego, negatywnego oddziaływania zmiany ustaleń prawa miejscowego w gminie Nur na życie i zdrowie ludzi.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 90 km od wschodniej granicy kraju, ok. 180 km do północnej granicy, ok. 390 km do południowej granicy i ok. 530 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu wynika, iż ustalenia sporządzanego dokumentu nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Prognozuje się, na podstawie przeprowadzonych w niniejszym dokumencie analiz, iż wywołane realizacją ustaleń przedmiotowego Planu zmiany stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego będą ograniczać się przede wszystkim do obszarów gdzie planuje się zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, w skutek realizacji sporządzanego dokumentu planistycznego, wystąpienia znaczących negatywnych zmian na terenach mających najistotniejsze znaczenie dla funkcjonowania przyrodniczego w analizowanych rejonach gminy Nur i w ich sąsiedztwie, w tym w szczególności na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnego Bugu”, Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Nadbużańska”, Nadbużańskim Parku Krajobrazowym, a także na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych wyznaczonych dla migracji dużych zwierząt przez Zakład Biologii Ssaków PAN w Białowieży.

W związku z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także ze względu, iż niniejsze opracowanie stanowi integralny element Planu i w związku z tym korekty dotyczące zapobiegania i ograniczania zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego były wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy, ograniczono więc do minimum negatywne oddziaływanie Planu na środowisko, biorąc pod uwagę dostępne środki oraz uwarunkowania prawne, w tym przyjęte dla tego obszaru Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nur i inne regionalne, krajowe lub europejskie dokumenty strategiczne. W związku z tym w prognozie **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących - zapobiegających lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko**.

Biorąc pod uwagę cele i możliwe do zastosowania regulacje sporządzanego dokumentu określone w prawie powszechnym, a także fakt, iż zastosowane w przedmiotowym Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia dla celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, a także dla stanu i funkcjonowania środowiska, **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych**. Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych**.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów 15 obrębów geodezyjnych w gminie Nur, jako element postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych określonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Programu ochrony środowiska, wizji terenowej, aktualnych danych dotyczących stanu środowiska, wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz danych dotyczących form ochrony przyrody, a także sytuacja planowana w obowiązujących aktach prawa miejscowego, której oddziaływanie na środowisko zostało scharakteryzowane w prognozach oddziaływania na środowisko. W trakcie opracowywania prognozy korzystano z aktualnych danych znajdujących się na stronach internetowych instytucji monitorujących i udostępniających dane o środowisku, w tym z opracowań dotyczących monitoringu środowiska, a także rejestrów, ewidencji i innych publikacji o środowisku.

Planem zostały objęte 34 obszary położone w gminie Nur zajmujące powierzchnię około 52 ha, stanowiące około 0,5% powierzchni całej gminy. Tereny te są obecnie zajęte przede wszystkim przez uprawy rolne położone na gruntach niskich i średnich klas bonitacyjnych, a także stanowią tereny zabudowy zagrodowej i dróg. Obszary Planu położone są na Wysoczyźnie Wysokomazowieckiej. Pod względem form ukształtowania terenu są to wysoczyzna morenowa płaska, równina sandrowa i równiny piasków przewianych. Wierzchnią warstwę utworów powierzchniowych w tych obszarach stanowią głównie gliny zwałowe oraz piaski i żwiry o pochodzeniu wodnolodowcowym, piaski eoliczne, piaski i gliny deluwialne oraz piaski humusowe i namuły. Na terenie opracowania nie występują naturalne zbiorniki wód powierzchniowych. Wody gruntowe występują w przeważającej części terenu na głębokości poniżej 5 m p.p.t. Płycej są zlokalizowane jedynie w lokalnych obniżeniach terenu (od 2 m do 5 m p.p.t.). Obszary opracowania są pokryte przez monokulturowe uprawy oraz zbiorowiska roślin towarzyszących uprawom rolniczym, zbiorowiska trawiaste pastwisk oraz zbiorowiska towarzyszące zabudowie. Opisane biocenozy są miejscem bytowania pospolitych gatunków zwierząt.

Obszary Planu odznaczają się w dużej części niskimi walorami przyrodniczymi. Nie mniej obszary Planu położone w południowo-zachodniej części gminy są usytuowane w otulinie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto w bliskim sąsiedztwie kilkunastu obszarów znajduje się ww. Park, a także obszary Natura 2000 „Ostoja Nadbużańska” i „Dolina Dolnego Bugu”, jak również Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca.

Większość występujących na analizowanym obszarze problemów środowiska należy zaliczyć do mało lub umiarkowanie znaczących. W rejonach opracowania wskazano następujące problemy:

- zmiany ukształtowania terenu w rejonach istniejącej zabudowy i dróg w wyniku realizacji nasypów i wykopów,
- przekształcenie struktury gleby w związku z pozbawieniem jej roślinności wysokiej i użytkowaniem rolniczym (pozbawienie gruntu warstwy próchnicznej) oraz lokalnie realizacją i funkcjonowaniem terenów zabudowy i komunikacji (ubicie, zmiany warunków tlenowych oraz krążenia wody w glebie),
- silne zagrożenie suszą spowodowane dużym zagrożeniem braku opadów atmosferycznych, szczególnie w północnej, środkowej i wschodniej części gminy, ekstremalnym zagrożeniem występowania suszy rolniczej niebezpiecznej dla wszystkich roślin oraz występowanie umiarkowanego zagrożenia obniżenia poziomu wód w rzekach i innych zbiornikach wodnych położonych poza obszarem Planu. Występowanie suszy w gminie, poza zagrożeniem brakiem regularnych opadów, spowodowane jest dominacją terenów pokrytych roślinnością sezonową lub niską oraz w mniejszym stopniu materiałami nieprzepuszczalnymi, a także występowaniem melioracji wodnych przyspieszających znacząco odpływ wody z gruntu,
- zagrożenie przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleb w związku z brakiem oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej, a także związane z gospodarką rolną. Szczególne zagrożenie

stanowią obszary intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, których nadmiar spłukiwany jest z pól uprawnych i przedostaje się do układu hydrologicznego (głównie związki azotu i fosforu). Dotyczy to przede wszystkim terenów o małej przydatności gleb dla rolnictwa, które dominują na terenie Planu;

- zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego związane z niską emisją z indywidualnych instalacji zaopatrzenia w ciepło, w większości których wykorzystywane są paliwa zawierające duże ładunki zanieczyszczeń (węgiel kamienny i pochodne, w tym ekogroszek, a także drewno, odpady);
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z przebiegiem linii elektroenergetycznych najwyższego i średniego napięcia;
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na hałas komunikacyjny związany z ruchem pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 694.

Dla omawianych obszarów ustanowiono prawo miejscowe w zakresie planowania przestrzennego. W obowiązujących dla tych obszarów planach miejscowych wyznaczono tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy rekreacji indywidualnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług nieuciążliwych, przeznaczone na cele produkcyjne, magazynowo-składowe i usługowe, przeznaczone dla elektroenergetycznej infrastruktury technicznej, a także tereny gospodarki leśnej, gospodarki rolnej z dopuszczeniem wprowadzenia zalesień i z zakazem zabudowy, gospodarki rolnej i wód powierzchniowych z zakazem zabudowy, gospodarki rolnej oraz komunikacji. Sporządzany aktualnie projekt Planu adaptuje część ustaleń obowiązujących planów miejscowych w zakresie wytyczonych terenów zabudowy i terenów komunikacji, przy czym zaplanowano lokalnie zmianę funkcji terenów zabudowy. Ponadto zaplanowano przekształcenie terenów otwartych w tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej oraz tereny produkcji energii ze źródeł odnawialnych (farmy fotowoltaiczne). W Planie ustalono następujące tereny funkcjonalne, adaptując wcześniejsze ustalenia planów i wprowadzając tereny o nowym przeznaczeniu:

MNW - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, gdzie przeznaczeniem uzupełniającym są usługi z wykluczeniem handlu wielkopowierzchniowego;

MNW-U - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, z wykluczeniem usług handlu wielkopowierzchniowego;

PEF - elektrowni słonecznych;

KDG - dróg głównych;

KDZ - dróg zbiorczych;

KDL - dróg lokalnych;

KDD - dróg dojazdowych;

KR - komunikacji drogowej wewnętrznej;

RZM - zabudowy zagrodowej;

RZP - produkcji w gospodarstwach rolnych hodowlanych, ogrodniczych;

L - lasu.

W celu ochrony wartości środowiska i kształtowania dobrych warunków życia mieszkańców w Planie zostały określone m.in. zasady lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony stanu sanitarnego powietrza, klimatu akustycznego, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony wartości wizualnych krajobrazu, a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych.

Skutki oddziaływania realizacji ustaleń Planu są związane przede wszystkim z powiększeniem obszarów zabudowy w krajobrazie wiejskim. Ponadto zaplanowano uzupełnienie istniejącego kompleksu leśnego. Nie przewiduje się zaś zasadniczych zmian w układzie komunikacyjnym. Ustalenia Planu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi gminy określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nur.

Ustalenia Planu uwzględniają obowiązujące akty prawne dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, co będzie sprzyjać zachowaniu odpowiedniej jakości środowiska i życia mieszkańców tych terenów. Ustalenia Planu w sposób prawidłowy odnoszą się do gospodarki wodno-ściekowej i zaopatrzenia budynków w energię, w tym energię ciepłą. We właściwy sposób ograniczono źródła emisji zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza, a także

hałasu i pól elektromagnetycznych. W projekcie Planu nie przewiduje się sytuowania obiektów i urządzeń, których oddziaływanie mogłoby powodować przekroczenie standardów jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się do wystąpienia zjawisk o charakterze negatywnym:

- ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej na terenach obecnie niezagospodarowanych i nie planowanych do zabudowy w obowiązujących aktach prawa miejscowego o ok. 65% powierzchni opracowania i degradacji na tych obszarach pokrywy glebowej i szaty roślinnej (oddziaływanie stałe), przy czym najistotniejsze zamiany w tym zakresie zajdą na terenach zabudowy, zaś na terenach planowanych elektrowni słonecznych będą miały marginalne oddziaływanie,
- niewielkiej zmiany ukształtowania terenu na planowanych nowych terenach zabudowy (oddziaływanie stałe),
- wprowadzenia nasadzeń zieleni urządzonej na planowanych terenach zabudowy, z możliwością introdukcji gatunków obcych (oddziaływanie stałe),
- długoterminowego lub stałego niewielkiego pogorszenia warunków klimatu akustycznego głównie wzdłuż dróg, związanego z obsługą komunikacyjną wyznaczonych, nowych terenów zabudowy (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie), przy czym istotniejszy ruch mogą wywołać obiekty usługowe, możliwe do realizacji na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług,
- długoterminowego lub stałego niewielkiego zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych spowodowanej obsługą komunikacyjną nowo planowanego zagospodarowania terenów, a także w niewielkim stopniu zasilaniem budynków w ciepło (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- długoterminowego lub stałego zwiększenia leja depresyjnego głównie wokół ujęć wód gminnych znajdujących się poza obszarem Planu w związku z poborem wód na potrzeby planowanych terenów zabudowy (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- długoterminowego lub stałego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych do oczyszczalni ścieków lub do gruntu z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz odpadów stałych, w tym zbieranych nieselektywnie (co oddziałuje pośrednio na powstanie wzniesienia na terenie składowiska odpadów usytuowanego poza obszarem Planu) (oddziaływanie ma znaczenie skumulowane razem z innymi terenami zabudowy w gminie),
- stałej zmiany walorów krajobrazowych terenu w związku z powstaniem nowych terenów zabudowy.

Wywołane realizacją ustaleń Planu przekształcenia środowiska przyrodniczego ograniczają się przede wszystkim do obszarów gdzie planuje się zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu (za wyjątkiem poboru wody, odprowadzania ścieków i odpadów). Nie będą wpływały w sposób istotny negatywnie na funkcjonowanie przyrodnicze - w tym na funkcjonowanie i spójność systemu obszarów podlegających ochronie przyrody - obszarów Natura 2000 „Dolina Dolnego Bugu” i „Ostoja Nadbużańska” i Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Nie przewiduje się ponadto wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami kraju, a także negatywnego wpływu realizacji ustaleń Planu na zdrowie ludzi.

Plan wprowadza również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń, w tym wymaganych przepisami odrębnymi. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- określenie zasad użytkowania i zagospodarowania terenów, w tym ustalenie terenu lasu oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy (od 30 do 70% powierzchni działki budowlanej w zależności od terenu) oraz zaplanowanie niskiej zabudowy - umożliwi zachowanie, na umiarkowanym poziomie, funkcjonowania hydrologicznego (infiltrację wód opadowych do gruntu i w mniejszym stopniu ich retencję), klimatycznego (wymianę i regenerację powietrza - przy założeniu, że przy obiektach budowlanych powstanie wielopiętrowa zieleń urządzona) oraz biologicznego (zachowanie i kształtowanie nowych miejsc bytowania drobnej fauny z założeniem j.w.),

- wprowadzenie zasad służących ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami
- stworzenie warunków do zachowania obszarów przewietrzania i oczyszczania powietrza oraz wprowadzenie obowiązku stosowania w indywidualnych systemach grzewczych niskoemisyjnych czynników ciepła zgodnie z aktualnymi regulacjami prawnymi z tego zakresu, a także wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych,
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód podziemnych i powierzchniowych
- stworzenie warunków do zachowania i kształtowania obszarów mających zdolność oczyszczania wód oraz określenie zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowych, przemysłowych oraz zanieczyszczonych wód deszczowych i roztopowych,
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem - zaplanowanie terenów zabudowy w rejonach gminy nienarażonych na hałas ponadnormatywny, określenie norm akustycznych dla terenów podlegających ochronie, a także wyznaczenie stref ochrony akustycznej, w rejonach potencjalnie narażonych na uciążliwość hałasowe,
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez nie dopuszczenie do lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w obrębie pasów technologicznych linii elektroenergetycznych najwyższego i średniego napięcia.

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów - w niniejszym opracowaniu **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących mających na celu ochronę środowiska, w tym obszarów Natura 2000.**

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w otoczeniu terenów opracowania obszarów sieci Natura 2000, z tego względu **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych.** Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych.**

Załącznik nr 1

Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 15 grudnia 2024 r.

.....